

Årsrapport 2016

Bank Norwegian AS

Årsberetning 2016 Bank Norwegian AS

VIRKSOMHET, MÅL OG STRATEGI

Bank Norwegian AS er et heleiet datterselskap av Norwegian Finans Holding ASA. Eierskapet i Norwegian Finans Holding ASA er fordelt på institusjonelle og private investorer i Norge og utlandet, hvor Norwegian Air Shuttle ASA er største eier med en eierandel på 20 %. Norwegian Finans Holding ASA er notert på Oslo Børs med ticker NOFI.

Bank Norwegian startet driften i november 2007 og tilbyr forbrukslån, kredittkort og innskudd til personkunder gjennom internett i det nordiske markedet. Bank Norwegian tilbyr, i samarbeid med flyselskapet Norwegian, et kombinert kredittkort og fordelskort. Banken startet virksomhet i Sverige i mai 2013. I desember 2015 lanserte banken virksomhet i Danmark og Finland, hvor det først ble tilbudt lån og innskudd. Kredittkort ble lansert i juni 2016.

Strategien baseres på ledende e-handelsløsninger, synergier med flyselskapet Norwegian, attraktive betingelser til kundene, kostnadseffektiv drift og effektiv risikoseleksjon.

Banken har ved utgangen av 2016 en kundemasse på 940.900 kunder, fordelt på 673.400 kredittkortkunder, 147.100 lånekunder og 120.400 innskuddskunder.

Norwegian Finans Holding ASA ble notert på Oslo Børs 17. juni 2016. I forbindelse med børsnoteringen har banken implementert IFRS fra 1. januar 2016.

ØKONOMISK UTVIKLING

Resultatregnskapet for 4. kvartal 2016

Bankens totalresultat utgjorde 290,4 millioner kroner, en økning på 42,8 millioner kroner i forhold til 3. kvartal. Årlig egenkapitalavkastning i 4. kvartal utgjorde 40,8 %, mens totalkapitalavkastningen utgjorde 4,0 %. Årlig egenkapitalavkastning og totalkapitalavkastning i 4. kvartal justert for Visa-gevinsten utgjorde henholdsvis 39,5 % og 3,8 %.

Netto renteinntekter utgjorde 768,4 millioner kroner, en økning på 101,1 millioner kroner i 4. kvartal. Netto rentemargin utgjorde 10,5 %, sammenlignet med 10,1 % i 3. kvartal.

Netto andre driftsinntekter beløp seg til 17,4 millioner kroner, sammenlignet med 44,1 millioner kroner i 3. kvartal. Netto provisjonsinntekter falt 16,2 millioner kroner til 22,0 millioner kroner i kvartalet. Nedgangen forklares hovedsakelig av lavere interchange, samt periodiseringsforhold i 3. kvartal. Netto verdiendring og kursgevinst/tap på valuta og verdipapirer var -4,6 millioner kroner, sammenlignet med 5,8 millioner kroner i 3. kvartal. Kurstap på verdipapirer utgjorde 8,0 millioner kroner og valutagevinst utgjorde 3,4 millioner kroner.

Sum driftskostnader utgjorde 275,7 millioner kroner i 4. kvartal, en økning på 12,0 millioner kroner. Personalkostnader falt 3,3 millioner kroner og administrasjonskostnader økte 15,2 millioner kroner. Økningen i administrasjonskostnader forklares hovedsakelig av økte markedsførings- og IT-kostnader, samt kostnader relatert til produksjon av nye kredittkort i forbindelse med konvertering til Visa betalingssystem for kredittkort i Sverige. Avskrivninger økte 0,2 millioner kroner og andre driftskostnader falt 0,1 millioner kroner.

Bankens nedskrivninger på utlån utgjorde 144,7 millioner kroner, en økning på 25,6 millioner kroner fra 3. kvartal. Endringen forklares hovedsakelig av gruppenedskrivninger i Norge. Nedskrivninger i forhold til gjennomsnittlig brutto utlån tilsvarte 2,5 % i 4. kvartal, sammenlignet med 2,3 % i 3. kvartal.

Skattekostnaden utgjorde 75,3 millioner kroner i 4. kvartal, et fall på 6,9 millioner kroner. Nedgangen skyldes årlig skatteberegning i desember.

Resultatregnskapet for 2016

Bankens totalresultat for 2016 var 929,4 millioner kroner, en økning på 324,2 millioner kroner eller 54 % sammenlignet med 2015. Egenkapitalavkastningen utgjorde 41,0 % og totalkapitalavkastningen utgjorde 4,0 %. Resultatfremgangen forklares av økt kunde- og utlånsvekst, både i eksisterende og nye markeder. Banken fikk i overkant av 330.000 nye kunder i 2016 og en utlånsvekst på 10.594 millioner kroner. Totalresultatet er også påvirket av gevinst fra salget av Visa Europe med en netto resultat effekt på 57,2 millioner kroner. Årlig egenkapitalavkastning og totalkapitalavkastning justert for Visa-gevinsten utgjorde henholdsvis 39,0 % og 3,8 %.

Netto renteinntekter

Netto renteinntekter utgjorde 2.500,6 millioner kroner, en økning på 1.076,0 millioner kroner i 2016. Netto rentemargin utgjorde 10,4 %, sammenlignet med 9,6 % i 2015. Økningen i rentemargin tilskrives lavere finansieringskostnader.

Netto andre driftsinntekter

Netto andre driftsinntekter utgjorde 201,8 millioner kroner, en økning på 105,8 millioner kroner fra 2015. Netto provisjonsinntekter økte 13,1 millioner kroner, og utgjorde 127,5 millioner kroner i 2016. Netto verdiendring og kursgevinst/tap på valuta og verdipapirer økte 92,7 millioner kroner, og utgjorde 74,1 millioner kroner. Økningen skyldes hovedsakelig mottatt gevinst fra salget av Visa Europe på 57,2 millioner kroner. Verdijustert avkastning på verdipapirporteføljen utgjorde 1,5 %, sammenlignet med 0,8 % året før.

Driftskostnader

Sum driftskostnader utgjorde 969,1 millioner kroner, en økning på 398,7 millioner kroner i fra 2015. Personalkostnader økte 7,2 millioner kroner. Administrasjonskostnader økte 371,3 millioner kroner. Økningen i administrasjonskostnader skyldes hovedsakelig økte markedsførings- og salgskostnader. Avskrivninger økte 0,2 millioner kroner og andre driftskostnader økte 20,0 millioner kroner.

Nedskrivninger på utlån

Bankens nedskrivninger på utlån utgjorde 468,3 millioner kroner, sammenlignet med 207,9 millioner kroner i 2015. Nedskrivningene tilsvarte 2,4 % av gjennomsnittlig brutto utlån, sammenlignet med 1,8 % i 2015. Økningen kan i stor grad relateres til høyere nedskrivninger i oppstartsfasen i nye land.

Brutto misligholdte lån utgjorde 1.654,2 millioner kroner, mot 819,2 millioner kroner ved utgangen av 2015. Relativt til brutto utlån utgjorde brutto misligholdte lån 6,6 %, sammenlignet med 5,8 % ved utgangen av 2015. Ikke-presterende lån utgjorde 4,2 % av brutto utlån, sammenlignet med 4,0 % ved utgangen av 2015.

Ved årets utløp utgjorde individuelle nedskrivninger 201,1 millioner kroner, og gruppenedskrivninger utgjorde 630,2 millioner kroner.

Bankens kredittkvalitet viser en stabil utvikling. Bankens kredittpraksis og kredittmodeller gjennomgår løpende forbedringer.

Balanse, likviditet og kapital

Bankens forvaltningskapital utgjorde 30.390 millioner kroner ved årets utløp, en økning på 12.790 millioner kroner for året. Netto utlån til kunder økte 10.594 millioner kroner og utgjorde 24.403 millioner kroner ved utgangen av året. Netto utlån er fordelt på 14.177 millioner kroner, 5.190 millioner kroner og 5.036 millioner kroner i henholdsvis Norge, Sverige, og Danmark/Finland. Nedbetalingslån vokste 8.595 millioner kroner, mens kredittkortlån økte 2.439 millioner kroner. Innskudd fra kunder økte 11.057 millioner kroner og utgjorde 24.424 millioner kroner ved årsskiftet. Innskudd er fordelt på 14.696 millioner kroner, 5.561 millioner kroner og 4.167 millioner kroner i henholdsvis Norge, Sverige og Danmark/Finland. Innskuddsdekningen var 100 % ved årets utløp.

Beholdningen av sertifikater og obligasjoner økte 1.496 millioner kroner og utgjorde 4.464 millioner kroner ved utgangen av 2016. Øvrige likvide eiendeler tilsvarte til sammen 1.155 millioner kroner ved utløpet av 2016. Likviditetsbeholdningen økte 2.131 millioner kroner og utgjorde 5.619 millioner kroner, tilsvarende 18,5 % av forvaltningskapitalen. Likviditetsposisjonen har vært sterk gjennom året. Verdipapirporteføljen er likvid med solide motparter og en høy andel statssertifikater.

Sum senior verdipapirgjeld falt 56 millioner kroner og utgjorde 1.824 millioner kroner ved årets slutt. Banken har i løpet av året utstedt 500 millioner kroner i senior sertifikat- og obligasjonslån med opp til tre års løpetid.

Banken har utstedt 210 millioner kroner i fondsobligasjoner og 100 millioner kroner i ansvarlig lån i 3. kvartal. I 2. kvartal ble det foretatt en egenkapitalemisjon på til sammen 340 millioner kroner som følge av sterk utlånsvekst.

Sum egenkapital utgjorde 3.318 millioner kroner for banken ved årsskiftet. Ved utløpet av 2016 var kapitaldekningen 16,5 %, kjernekapitaldekningen 15,2 % og ren kjernekapitaldekning 13,7 % for banken.

FINANSIELLE RISIKOFORHOLD

Kredittrisiko

Styret i Bank Norwegian har vedtatt kredittpolitiske retningslinjer som skal sikre gode kredittvurderingsprosesser og bidra til å sikre den målsatte avkastning på egenkapitalen. Bankens retningslinjer behandles i styret minimum årlig.

Banken tilbyr kun kreditt i personkundemarkedet og alle kredittsaker besluttes ved hjelp av automatiserte beslutningsstøttesystemer. Kredittbevilgningene baseres på en kvalitativ og kvantitativ analyse med en positiv konklusjon av kundens betalingsvilje og betalingsevne. Analysen av betalingsvilje identifiserer egenskaper ved en kunde som predikerer fremtidig betalingsatferd, mens analysen av betalingsevne er en kvantitativ vurdering av kundens evne til å tilbakebetale sine forpliktelser gitt kundens nåværende og forventede fremtidige økonomiske situasjon. Saksbehandlers rolle blir i etterkant å kontrollere om forutsetningene for det betingede tilsagnet er tilstede. Kundene risikoklassifiseres jevnlig basert på adferdsscore, dersom tilstrekkelig historikk foreligger. For nye kunder og kunder i nye(re) markeder, benyttes søknadsscore samt eventuelle klart negative observasjoner, som for eksempel vesentlig mislighold av avtale. Risikoklassifiseringen benyttes i bankens risikobaserte produktprising. Banken følger opp kredittkvaliteten bl.a. gjennom løpende rapportering og kredittkomitémøter. Styret har fastsatt rammer på maksimal eksponering pr. kunde basert på type engasjement.

Likviditetsrisiko

Styret i Bank Norwegian har vedtatt retningslinjer for styring av likviditetsposisjonen som skal sikre at banken opprettholder en solid likviditet. Retningslinjene behandles av styret minimum på årlig basis. Retningslinjene fastsetter risikorammer for likviditetsstyringen og et opplegg for rapportering. Banken styrer likviditetsposisjonen ved hjelp av oversikter som viser kontantstrømmer på kort sikt og ved hjelp av likviditetsforfallsoversikter. Det foretas jevnlig likviditetsstresstester.

Likviditetsrisikoen vurderes som lav på rapporteringstidspunktet. En stor andel av bankens aktiva består av omsettelige verdipapirer, herav en betydelig beholdning av sertifikater utstedt av den norske stat.

Aktivasiden er finansiert med innskudd fra personmarkedet, obligasjonslån og ansvarlig kapital. For å redusere likviditetsrisikoen er det satt en øvre grense i innskudd pr. kunde på to millioner kroner for å oppnå de beste innskuddsbetingelser.

Renterisiko

Styret i Bank Norwegian har fastsatt retningslinjer som setter rammer for maksimal renterisiko. Retningslinjene behandles av styret minimum på årlig basis. Bankens investeringsportefølje er plassert med kort rentebinding. Banken tilbyr utelukkende produkter med administrativt fastsatte rentebetingelser. Det tilbys ikke fastrentebetingelser. Rentebindingen i bankens finansielle instrumenter og produkter er dermed sammenfallende. Eventuell eksponering utover renterisikogrensene skal avdekkes med sikringsinstrumenter. Det er fastsatt opplegg for løpende oppfølging og rapportering av renterisiko til styret.

Markedsrisiko

Styret i Bank Norwegian har fastsatt retningslinjer for bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner samt håndtering av valutakursrisiko i forbindelse med bankens grenseoverskridende virksomhet. Retningslinjene behandles av styret minimum på årlig basis. Det er fastsatt retningslinjer for løpende oppfølging og rapportering til styret.

Rammer for renterisiko i investeringsporteføljen fastsettes basert på stresstester for negative endringer i rentenivået og endringer i kredittpåslag. Retningslinjene fastsetter også rammer basert på kredittrisikovekter, maksimal eksponering pr. motpart i henhold til kredittrating samt løpetid. Bankens investeringsportefølje forvaltes av Storebrand Kapitalforvaltning. Forvaltningen er regulert gjennom en mandatavtale.

Eksponering i utenlandsk valuta valutasikres.

Operasjonell risiko

Styret i Bank Norwegian har fastsatt retningslinjer for operasjonell risiko, som behandles i styret minimum på årlig basis. Banken tilbyr enkle og standardiserte produkter til personmarkedet som bidrar til å begrense den operasjonelle risikoen.

I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av den operasjonelle risikosituasjonen og det iverksettes om nødvendig risikoreducerende tiltak.

Bankens driftskonsept er i stor grad basert på kjøp av tjenester fra eksterne leverandører. Avtalene inneholder klausuler om kvalitetsstandarder og følges løpende opp av banken i henhold til retningslinjer for utkontraktering.

For å sikre rasjonell drift med høy kvalitet, arbeides det løpende med automatisering av kritiske prosesser.

Det er etablert beredskapsplaner og det er inngått forsikringsavtaler som sikrer banken mot store tapshendelser.

Forretningsmessig og strategisk risiko

Banken baserer sin virksomhet i stor grad på samarbeidet med og merkevaren til flyselskapet Norwegian. Norwegian's gode omdømme har bidratt til en sterk kundevekst, men banken kan på den annen side være sårbar for et fall i Norwegian's omdømme.

Det vil være usikkerhet relatert til lavere kundetilgang og volumer, redusert rentemargin, manglende kostnadseffektivitet og uhensiktsmessig teknologivalg. Et makroøkonomisk tilbakeslag kan resultere i svakere vekst, høyere tap og svakere resultater, samtidig som det kan vanskeliggjøre en kapitalinnhenting. På den annen side vil en nedgang i økonomien resultere i et lavere rentenivå som isolert sett er positivt for bankens inntjening. Ekspansjon i nye markeder er forretnings- konjunkturmessig risikodempende, men kan medføre noe økt usikkerhet. Styret og ledelsen har gode planleggingsprosesser og tilpasningsdyktighet for å redusere tap knyttet til forretningsmessig- og strategisk risiko.

PERSONAL OG MILJØ

Bankens medarbeidere leverer også i år gode resultater. Pr. 31.12.16 hadde banken 69 medarbeidere som tilsvarte 62,0 årsverk, sammenlignet med 64 medarbeidere og 59,5 årsverk i 2015.

Bankens styre og ledelse tilstreber å fremme likestilling mellom kjønnene. Bankens retningslinjer som skal sikre at det ikke forekommer forskjellsbehandling grunnet kjønn, etnisk bakgrunn eller religion i saker som for eksempel lønn, avansement, rekruttering med mer. Av bankens 69 medarbeidere er 39 menn og 30 kvinner. Av 11 ledere med personalansvar er det to kvinner.

Banken har et bonusprogram som omfatter alle fast ansatte etter gjeldende retningslinjer. Opptjeningen baseres på oppnådd egenkapitalavkastning. Det er etablert gode pensjons- og personalforsikringsordninger samt tilbud til de ansatte som skal motvirke belastningsskader.

Det har vært et sykefravær på 3,7 %. Arbeidsmiljøet anses å være godt. Banken har etablert et arbeidsmiljøutvalg. Det har ikke vært arbeidsulykker eller skader i løpet av året. Styret vurderer at bankens virksomhet ikke forurenser det ytre miljø.

Banken er lokalisert i Oksenøyveien 3, Lysaker. Banken har etablert et kundesenter i Malaga, basert på utkontraktering, for å betjene nordiske kunder.

REDEGJØRELSE FOR SAMFUNNSANSVAR

Det er utarbeidet særskilte retningslinjer for samfunnsansvar. Retningslinjene er beskrevet i årsrapporten til Norwegian Finans Holding ASA.

EIERSTYRING OG SELSKAPSLEDELSE

Styret forholder seg til «Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse» (NUES). Eierstyring og selskapsledelse i banken er beskrevet i årsrapport til Norwegian Finans Holding ASA.

HENDELSER ETTER BALANSEDAGEN

Banken har opplevd høy utlånsvekst også i 1. kvartal 2017, noe som har redusert bankens kapitaldekning. Bankens høyeste krav til kapitaldekning, som forventes kommunisert tidligst i løpet av 2. kvartal 2017, vil medføre et høyere krav til kapitaldekning fremover. Styret har på den bakgrunn foretatt en forhøyelse av egenkapitalen gjennom en rettet emisjon på om lag 500 millioner kroner.

Styret er for øvrig ikke kjent med hendelser etter balansedagens slutt som kan ha vesentlig betydning for årsregnskapet.

FREMTIDSUTSIKTER

Konjunkturutviklingen er ulik i de nordiske markedene banken opererer. Norsk økonomi viser svak vekst, med fortsatte ettervirkninger av fallende oljeinvesteringer, men arbeidsledigheten har stabilisert seg. Svensk økonomi viser avtagende vekst, men fortsatt bedring i arbeidsmarkedet. Arbeidsledigheten er lav i historisk sammenheng.

Dansk og finsk økonomi viser svak vekst, men stabil arbeidsledighet. Økt arbeidsledighet kan medføre et høyere nedskrivningsnivå.

Rentenivået i landene hvor banken er representert forventes å holde seg lavt. Banken forventes å dra fordel av rentenivået gjennom lave finansieringskostnader.

Resultatveksten forventes å fortsette gjennom økte utlån, stabile marginer, kostnadskontroll og god kredittkvalitet.

Det nordiske markedet for usikret kreditt er preget av økende konkurranse. Økt konkurranse vil kunne medføre høyere kunderekutteringskostnad, marginpress og lavere vekst.

Høy innskuddsdekning og god tilgang til verdipapirfinansiering gjør at bankens sterke likviditetssituasjon forventes opprettholdt.

Investeringsporteføljen har gitt en tilfredsstillende avkastning. Porteføljens lave risikoprofil videreføres.

Kredittkvaliteten i Norge og Sverige viser en jevn utvikling og nedskrivningsnivået på utlån forventes å være stabilt fremover. For den finske porteføljen ser kredittkvaliteten ut til å ha stabilisert seg, mens den danske porteføljen viser en positiv trend. Det forventes imidlertid relativt høye tap i Danmark fremover.

Samtidig med kapitalforhøyelsen som beskrevet over, vil banken i en periode anpasse utlånsveksten for å bringe kapitaldekningen på et målsatt nivå. Eksisterende kapitalbase og interngenerering av kapital anses tilstrekkelig for bankens vekstambisjoner.

Styret ser på dette grunnlag positivt på bankens videre drift, og bekrefter at Bank Norwegians årsregnskap er avlagt under forutsetning om fortsatt drift.

FORSLAG TIL RESULTATDISPONERING

Styret foreslår at årsresultatet til Bank Norwegian AS på 929,4 millioner kroner overføres til annen egenkapital.

Bærum, 13. februar 2017
Styret i Bank Norwegian AS

Bjørn H. Kise
styreleder

John Høsteland
styremedlem

Frode Foss
styremedlem

Lars Ola Kjos
styremedlem

Ninett Ruud Olsen
styremedlem

Pål Svenkerud
administrerende direktør

Resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Note	2016	2015
Sum renteinntekter		2.838.232	1.710.409
Sum rentekostnader		337.640	285.817
Netto renteinntekter	17	2.500.592	1.424.591
Provisjonsinntekter m.v.	18	246.613	192.647
Provisjonskostnader m.v.	18	119.092	78.248
Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer	22	74.064	-18.674
Andre inntekter		170	214
Netto andre driftsinntekter		201.754	95.939
Sum inntekter		2.702.346	1.520.531
Personalkostnader	19	63.905	56.741
Administrasjonskostnader	9	848.967	477.694
Avskrivninger	27,28	14.092	13.860
Andre kostnader	10	42.135	22.137
Sum driftskostnader før nedskrivninger på utlån		969.099	570.433
Nedskrivninger på utlån	4	468.257	207.886
Driftsresultat før skatt		1.264.990	742.212
Skattekostnad	26	300.166	197.038
Resultat for perioden		964.824	545.175
Resultat pr. aksje (kroner)		5,54	3,21
Utvannet resultat pr. aksje (kroner)		5,54	3,21

Utvidet resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Resultat for perioden	964.824	545.175
Endring i virkelig verdi for eiendeler tilgjengelig for salg	-35.700	60.446
Skatt	268	-453
Poster som kan bli reklassifisert til resultatet, etter skatt	-35.433	59.992
Totalresultat for perioden	929.392	605.167

Balanser

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Note	31.12.16	31.12.15	1.1.15
Eiendeler				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	8,13,14,15,23	59.992	58.987	58.998
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	8,13,14,15,23	1.094.717	460.827	286.363
Utlån til kunder	5,6,7,13,14,15,23	24.402.625	13.808.175	9.418.807
Sertifikater og obligasjoner	13,14,21	4.464.203	2.968.530	3.462.993
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	20,21	443	443	443
Eiendeler tilgjengelig for salg	20,21,25	24.745	60.446	-
Immaterielle eiendeler	27	65.024	56.842	46.846
Utsatt skattefordel	26	3.771	6.669	153
Værdige driftsmidler	28	65	526	1.124
Fordringer	29	274.079	178.198	138.721
Sum eiendeler		30.389.664	17.599.642	13.414.448
Gjeld og egenkapital				
Innskudd fra kunder	13,14,15,20,23	24.423.773	13.366.590	10.155.698
Verdipapirgjeld	13,14,20,23,24	1.823.973	1.879.571	1.605.882
Finansielle derivater	13,15,20,21	6.780	7.679	-
Betalbar skatt	26	297.468	205.482	131.074
Annen gjeld	30	146.896	36.374	21.755
Påløpte kostnader	31	97.675	74.922	69.254
Ansvarlig lånekapital	13,14,20,23,24	274.915	174.962	174.967
Sum gjeld		27.071.480	15.745.581	12.158.629
Aksjekapital		176.800	170.000	170.000
Overkurs		473.160	139.978	139.978
Evigvarende fondsobligasjon	33	335.000	125.000	125.000
Opptjent egenkapital		2.333.223	1.419.083	820.841
Sum egenkapital	32	3.318.183	1.854.062	1.255.820
Sum gjeld og egenkapital		30.389.664	17.599.642	13.414.448

Bærum, 13. februar 2017
Styret i Bank Norwegian AS

Bjørn H. Kise
styreleder

John Høsteland
styremedlem

Frode Foss
styremedlem

Lars Ola Kjos
styremedlem

Ninett Ruud Olsen
styremedlem

Pål Svenkerud
administrerende direktør

Kontantstrømoppstilling

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Periodens resultat etter skatt	929.392	605.167
Urealisert valutagevinst og -tap	72.541	-14.581
Avskrivninger	14.092	13.860
Gevinst ved salg av varige driftsmidler	-170	-
Tap på utlån og garantier	468.257	207.886
Endring utlån	-11.062.706	-4.597.254
Endring innskudd kunder	11.057.183	3.210.893
Endring av verdipapirer	-1.495.673	494.464
Endring i eiendeler tilgjengelig for salg, før skatt	-21.959	-60.446
Endring øvrige fordringer	-92.984	-47.856
Endring øvrig gjeld	224.362	102.375
Netto kontantstrøm fra driftsaktiviteter	92.334	-85.493
Innbetaling ved oppgjør av eiendeler tilgjengelig for salg	57.659	-
Utbetaling ved investering i immaterielle eiendeler	-22.094	-23.459
Innbetaling ved salg av varige driftsmidler	450	201
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	36.016	-23.258
Innbetaling egenkapital	339.982	-
Endring i obligasjonslån	-55.597	273.689
Endring i ansvarlig lånekapital	99.953	-4
Avgitt konsernbidrag	-4.500	-
Utstedelse ny evigvarende fondsobligasjon	209.160	-
Utbetaling til fondsobligasjonsinvestorer	-9.912	-5.062
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	579.085	268.622
Valutakurseffekt på kontanter og kontantekvivalenter	-72.541	14.581
Netto kontantstrøm for perioden	634.895	174.453
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	519.814	345.361
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	1.154.708	519.814

Endringer i egenkapital

	Aksjekapital	Overkurs	Evigvarende fondsobligasjon	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Balanse 31.12.15	170.000	139.978	-	1.353.220	1.663.198
IFRS-justeringer					
Avsatt konsernbidrag	-	-	-	4.500	4.500
Tilknytningsavgift FNH	-	-	-	10.942	10.942
Klassifisering evigvarende fondsobligasjon, IAS 32	-	-	125.000	-454	124.546
Eiendeler tilgjengelig for salg, IAS 39	-	-	-	59.992	59.992
Amortisering utlån, IAS 39	-	-	-	-9.116	-9.116
Balanse 31.12.15	170.000	139.978	125.000	1.419.083	1.854.062
Resultat for perioden	-	-	-	964.824	964.824
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatet	-	-	-	-	-
Poster som kan bli reklassifisert til resultatet	-	-	-	-35.433	-35.433
Totalresultat for perioden	-	-	-	929.392	929.392
Utbetalte renter evigvarende fondsobligasjon	-	-	-	-9.912	-9.912
Avgitt konsernbidrag	-	-	-	-4.500	-4.500
Kapitalforhøyelse	6.800	333.200	-	-	340.000
Emisjonsutgifter	-	-18	-	-	-18
Utstedt evigvarende fondsobligasjon	-	-	210.000	-840	209.160
Balanse 31.12.16	176.800	473.160	335.000	2.333.223	3.318.183

Beløp i tusen kroner

Balanse 31.12.14	170.000	139.978	-	818.675	1.128.654
IFRS-justeringer					
Klassifisering evigvarende fondsobligasjon, IAS 32	-	-	125.000	-446	124.554
Tilknytningsavgift FNH	-	-	-	9.469	9.469
Amortisering utlån, IAS 39	-	-	-	-6.857	-6.857
Balanse 1.1.15	170.000	139.978	125.000	820.841	1.255.820
Resultat for perioden	-	-	-	545.175	545.175
Poster som ikke vil bli reklassifisert til resultatet	-	-	-	-	-
Poster som kan bli reklassifisert til resultatet	-	-	-	59.992	59.992
Totalresultat for perioden	-	-	-	605.167	605.167
Utbetalte renter evigvarende fondsobligasjon	-	-	-	-6.925	-6.925
Balanse 31.12.15	170.000	139.978	125.000	1.419.083	1.854.062

Noter Bank Norwegian AS

Note 1. Generelle regnskapsprinsipper

Selskapsinformasjon

Bank Norwegian AS er et heleiet datterselskap av Norwegian Finans Holding ASA.

Banken tilbyr banktjenester i form forbrukslån, kredittkort og innskudd til personkunder i det nordiske markedet. Banken har sitt hovedkontor i Oksenøyveien 3, Lysaker. Virksomheten i Sverige, Danmark og Finland er etablert ved grenseoverskridende virksomhet.

Grunnlag for utarbeidelse av regnskapet

Regnskapet for 2016 er utarbeidet i samsvar med International Financial Reporting Standards godkjent av den europeiske union. Regnskapet frem til 31.12.15 ble utarbeidet i samsvar med Lov om årsregnskap m.v., Forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsforetak og morselskap for slike, Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner og Norsk God Regnskapsskikk.

Sammenligningstall er utarbeidet som om banken hadde implementert IFRS fra 1.1.15. Avstemming av bankens egenkapital ved overgang til IFRS er vist i oppstilling over endringer i egenkapital. Det vises også til note 2.

Regnskapsstandarder som er vedtatt, men ikke implementert i 2016

IFRS 9 Finansielle instrumenter

IASB har publisert den endelige versjonen av IFRS 9 Finansielle instrumenter, som skal erstatte IAS 39 Finansielle instrumenter – innregning og måling. IFRS 9 medfører endringer i reglene for klassifisering og måling av finansielle instrumenter, nedskrivning av finansielle eiendeler og sikringsbøkføring. Standarden trer i kraft for årsregnskap som begynner 1. januar 2018 eller senere, med mulighet for tidlig anvendelse. Standarden skal anvendes retrospektivt, med unntak av sikringsbøkføring. Omarbeiding av sammenligningstall er ikke påkrevd. Standarden ble EU-godkjent i 4. kvartal 2016.

Reglene for klassifisering og måling av finansielle eiendeler i IFRS 9 er mer prinsippbasert enn reglene i IAS 39. Finansielle eiendeler skal etter IFRS 9 vurderes etter foretakets forretningsmodell og eiendelenes kontantstrømmer. Banken har gjennomført en initiell vurdering av balansen med hensyn til klassifisering og måling av finansielle eiendeler. Banken har identifisert to finansielle instrumenter hvor det vil oppstå endringer fra dagens klassifisering. Klassifisering og måling av bankens finansielle forpliktelser vil ikke bli endret ved overgangen til IFRS 9.

Bankens investeringer i sertifikater og obligasjoner holdes for å motta kontraktens kontantstrømmer og for salg. Disse skal derfor klassifiseres til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (med reklassifisering), mens de etter IAS 39 er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Videre er eiendeler tilgjengelig for salg, som består av bankens eierinteresse i Visa Norge FLI, klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat (med reklassifisering). Denne eiendelen holdes for salg, og skal etter IFRS 9 klassifiseres til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Banken har så langt ikke trukket noen konklusjoner for hva som for bankens utlån, vil utgjøre en vesentlig økning i kredittrisiko. Kreditteksponeringen er betydelig og det må følgelig forventes som en konsekvens av overgang til IFRS 9, at det vil forekomme endringer i bankens nedskrivninger. Pålitelige kvantitative estimater for endringene i nedskrivninger foreligger ennå ikke.

Det er utarbeidet en stram utviklings- og implementeringsplan for oppsett av nedskrivningsmodeller for samtlige markeder som skal tilfredsstillende IFRS 9-kravene. Arbeidet er godt i gang og omfatter blant annet en oppgradering av bankens eksisterende modellverk samt utvikling av spesifikke delmodeller for IFRS 9. Delmodellene implementeres parallelt med dagens modeller etter hvert som de ferdigstilles for blant annet å sikre en god kvalitativ implementering. Hele modellverket parallellkjøres straks dette foreligger og implementeres endelig fra og med 1. januar 2018.

Modellverket vil blant annet omfatte fremoverskuende PD-modeller (*Probability of Default*, sannsynlighet for mislighold) for sannsynlighet for mislighold, LGD-modeller (*Loss Given Default*, tap gitt mislighold) for pre- og post-mislighold, EAD-modeller (*Exposure At Default*, eksponering ved misligholdstidspunkt) samt triggere for klassifisering av engasjementer i klasse 1, 2 eller 3 (Klassifisering i henhold til IFRS 9-regelverket; 1: Frisk, 2: Vesentlig endring i kredittkvalitet, 3: Mislighold). Endelig modelleringsteknikk for de enkelte modellene blir valgt med henblikk på de respektive porteføljenes modenhet samt relevant datatilgang i det aktuelle markedet. Modellene vil bli validert i henhold til beste praksis for hver enkelt modelltype. Dette omfatter normalt både såkalt «out-of-time» (Validering på en annen tidsperiode enn den eller de som modell er bygget på) og «out-of-sample» (Validering på en del av dataene/observasjonene som er holdt utenfor modellbyggingen) validering. I tillegg til det initiale oppsettet av IFRS 9-modellene, er banken i ferd med å etablere et robust oppsett for daglig drift, vedlikehold og videreutvikling.

Foreløpige definisjon av mislighold er engasjementer som er over 90 dager på etterskudd i henhold til avtalt betalingsplan der det forfalte beløpet minimum utgjør en størrelse tilsvarende 100 Euro i respektive lokale valuta.

Banken har ikke besluttet hvilke overgangsregler som vil benyttes ved overgang til IFRS 9. Det forventes ikke at sammenligningstall vil omarbeides ved overgangen.

IFRS 15 - Inntekt fra kontrakter med kunder

IFRS 15 er en ny standard for inntektsføring og vil erstatte alle eksisterende standarder og fortolkninger for inntektsføring. Standarden vil gjelde ved inntektsføring fra alle kundekontrakter og inneholder i tillegg en modell for innregning og måling av salg av enkelte ikke-finansielle eiendeler. Kontrakter med kunder som regnskapsføres etter IFRS 9 *Finansielle instrumenter* inngår ikke i virkeområdet til IFRS 15. Standarden vurderes ikke å ha vesentlig betydning for banken. Standarden trer i kraft for årsregnskap som begynner 1. januar 2018 eller senere, med mulighet for tidlig anvendelse.

IFRS 16 - Leieavtaler

IASB publiserte IFRS 16 *Leieavtaler* i januar 2016, som skal erstatte IAS 17 *Leieavtaler*. IFRS 16 krever at leietaker balansefører eiendeler og gjeld knyttet til de fleste leieavtaler på samme måte som regnskapsføring av finansielle leieavtaler etter IAS 17. Eiendelen skal avskrives over leieperioden, mens forpliktelsen måles til amortisert kost. For utleier er det små endringer i forhold til IAS 17. Banken vurderer effektene av standarden, og har foreløpig ingen kvantifiserte effekter av implementering. Standarden trer i kraft for årsregnskap som begynner 1. januar 2019 eller senere. Mulighet for tidlig anvendelse er tillatt forutsatt at IFRS 15 *Inntekt fra kontrakter med kunder* også er implementert.

Finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler og forpliktelser balanseføres på det tidspunkt banken blir part i det finansielle instrumentets kontraktsmessige betingelser. Vanlige kjøp og salg av finansielle instrumenter regnskapsføres på oppgjørstidspunktet. Finansielle eiendeler fraregnes når rettighetene til å motta kontantstrømmer fra eiendelen opphører eller når disse rettighetene har blitt overført og banken har overført all risiko og potensielle gevinst ved investeringen. Finansielle forpliktelser fraregnes på det tidspunkt rettighetene til de kontraktsmessige betingelsene er oppfylt, kansellert eller utløpt.

Finansielle eiendeler blir ved førstegangs innregning klassifisert i en av følgende kategorier, avhengig av type instrument og hensikten med eiendelen:

- Til virkelig verdi over resultatet
- Utlån og fordringer
- Eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle forpliktelser blir ved førstegangs innregning klassifisert i en av følgende kategorier:

- Finansielle forpliktelser regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet
- Andre finansielle forpliktelser regnskapsført til amortisert kost

Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet kan bestå av eiendeler som er pliktig eller bestemt regnskapsført til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet. Finansielle eiendeler og forpliktelser til virkelig verdi over resultatet regnskapsføres ved anskaffelse til virkelig verdi og transaksjonskostnader resultatføres. Bankens portefølje av sertifikater og obligasjoner samt derivater inngår i denne kategorien.

Porteføljen av sertifikater og obligasjoner er klassifisert i denne kategorien da de styres og vurderes på bakgrunn av virkelig verdi i samsvar med bankens fastsatte retningslinjer for investeringer i sertifikater og obligasjoner.

Finansielle derivater presenteres som en eiendel dersom verdien er positiv og som en forpliktelse dersom verdien er negativ.

Verdiendringer på finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet presenteres i resultatregnskapet under regnskapslinjen *Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer*.

Renteinntekter på sertifikater og obligasjoner regnskapsført til virkelig verdi over resultatet presenteres i resultatregnskapet under regnskapslinjen *Sum renteinntekter*.

Utlån og fordringer

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler som ikke er derivater og som har faste eller kontraktuelle betalinger og som ikke omsettes i et aktivt marked. Kategorien omfatter kontanter og fordringer på sentralbanker, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner samt utlån til kunder.

Utlån og fordringer innregnes til virkelig verdi med tillegg av transaksjonskostnader. I etterfølgende perioder måles utlån og fordringer til amortisert kost i samsvar med IAS 39. Amortisert kost er anskaffelseskost med fratrukket for tilbakebetalinger på hovedstolen, tillagt eller fratrukket eventuelle beløp for verdifall eller tapsutsatthet. Den effektive renten er den renten som nøyaktig diskontorerer estimerte fremtidige inn- eller utbetalinger over det finansielle instrumentets levetid.

Det foretas nedskrivninger for tap når det foreligger objektive bevis for at et utlån eller en gruppe av utlån har hatt verdifall. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivninger på utlån.

Kriteriet for beregning av tap på individuelle utlån er at det foreligger objektive bevis for at et utlån har hatt verdifall. Objektive bevis på at et utlån har hatt verdifall inkluderer observerbare data banken har kjennskap til om følgende tapshendelser:

1. Vesentlige finansielle problemer hos debitor.
2. Betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd.
3. Innvilget utsettelse av betaling eller ny kreditt til betaling av termin, avtalte endringer i rentesatsen eller andre avtalevilkår som følge av finansielle problemer hos debitor.
4. Det anses som sannsynlig at debitor vil inngå gjeldsforhandling, annen finansiell restrukturering eller at debitoren blir tatt under konkursbehandling.

Nedskrivning på grupper av utlån foretas dersom det foreligger objektive bevis for verdifall i grupper av lån med like risikokarakteristika. Ved vurdering av nedskrivning på grupper av utlån, inndeles utlån i grupper med tilnærmet like risikoegenskaper med hensyn til debitorenes evne til å betale ved forfall. Verdifall beregnes på grunnlag av låntakers inntjening, likviditet, soliditet og finansieringsstruktur, samt avgitte sikkerheter for engasjementene.

Nedskrivning for tap dekker tap i engasjementsmassen som er inntrådt. Vurderingene av hvilke engasjementer som anses som tapsutsatte tar utgangspunkt i forhold som foreligger på balansedagen. Det foretas månedlig oppfølging av låneporteføljen med tilhørende vurdering av individuelle og gruppemessige nedskrivninger. Det foretas en kritisk vurdering i tilknytning til bokføring av eventuelle verdifall i utlånsporteføljen. Til grunn for nedskrivning for verdifall foreligger det en risikoklassifisering i samsvar med etablerte retningslinjer i henhold til bankens kredittretningslinjer.

Nedskrivninger utgjør forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av estimerte fremtidige kontantstrømmer. Ved beregning av nåverdier benyttes løpende effektiv rente.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg er ikke-derivative finansielle eiendeler som banken velger å plassere i denne kategorien eller som ikke er klassifisert i noen annen kategori.

Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg regnskapsføres ved første gang til virkelig verdi inklusive transaksjonskostnader. Eiendelene vurderes til virkelig verdi ved måling i etterfølgende perioder. Gevinst eller tap innregnes i utvidet resultat, unntatt når det gjelder et tap ved verdifall, som innregnes i resultatregnskapet.

Når en finansiell eiendel tilgjengelig for salg selges eller nedskrives omklassifiseres samlet verdiregulering som er ført over utvidet resultat til resultatet, og presenteres i regnskapslinjen *Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer*. Tilsvarende presentasjon gjelder for utbytte fra aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg.

På hver balansedag vurderer banken om det foreligger objektive indikatorer som tyder på verdiforringelse av enkelte eiendeler eller grupper av finansielle eiendeler. For aksjer klassifisert som tilgjengelig for salg vil et betydelig eller langvarig fall i virkelig verdi under anskaffelseskost være en indikator på at aksjen er verdiforringet. Dersom det foreligger slike objektive indikatorer på verdifall for finansielle eiendeler tilgjengelig for salg, tas det samlede tapet, målt som differansen mellom anskaffelseskost og virkelig verdi, fratrukket eventuelt resultatførte nedskrivninger, ut av utvidet resultat og regnskapsføres i resultatregnskapet.

Finansielle forpliktelser regnskapsført til amortisert kost

Finansielle forpliktelser regnskapsført til amortisert kost regnskapsføres ved første gang til virkelig verdi med fradrag for transaksjonskostnader og med tillegg av påløpte renter. I etterfølgende perioder måles de finansielle forpliktelsene til amortisert kost ved bruk av effektiv rente. Forskjellen mellom det utbetalte lånebeløpet (fratrukket transaksjonskostnader, men tillagt påløpte renter) og innløsningsverdien, resultatføres over lånets løpetid som rentekostnad og inngår i resultatregnskapet under regnskapslinjen *Sum rentekostnader*.

Immaterielle eiendeler

Immaterielle eiendeler føres i balansen til anskaffelseskost fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelle tap ved verdifall. Kjøpt programvare balanseføres til anskaffelseskost med tillegg av utgifter for å bringe programvaren klar til bruk. Identifiserbare utgifter til egenutviklet programvare, som kontrolleres av banken og der det er sannsynlig at økonomiske fordeler dekker utviklingsutgiftene på balansetidspunktet, balanseføres som immaterielle eiendeler. Direkte utgifter omfatter utgifter til ansatte som er direkte involvert i programutviklingen, materiell og en andel av relevante overheadutgifter. Utgifter knyttet til vedlikehold av programvare- og IT-systemer kostnadsføres løpende over resultatregnskapet. Balanseførte programvareutgifter avskrives over forventet økonomisk levetid. Vurdering av nedskrivningsbehov følger de samme prinsipper som beskrevet under varige driftsmidler.

Ordinære avskrivninger, basert på kostpris, er beregnet lineært over eiendelenes antatte økonomiske levetid. Det er benyttet følgende avskrivningssatser:

IT/software:	20 %
Varemerke:	20 %
Tilknytningsavgift:	Ikke avskrivbar

Tilknytningsavgift til Finans Norge er balanseført til anskaffelseskost. Denne gir tilgang til den felles infrastrukturen i betalingsformidlingen i Norge. Infrastrukturen sikrer at banker kan tilby betalingstjenester som gjør at kunder kan gjøre opp seg imellom, uavhengig av bankforbindelse.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes til anskaffelseskost med fradrag for akkumulerte ordinære avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

Ved hver regnskapsavleggelse tas det stilling til om det foreligger indikasjoner på verdifall på anleggsmidler. Ved verdifall foretas det måling av anleggsmidlets gjenvinnbare beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og bruksverdi. Dersom det påvises at gjenvinnbart beløp for det aktuelle anleggsmidlet er lavere enn balanseført verdi, blir det gjennomført nedskrivning slik at anleggsmidlet vurderes til gjenvinnbart beløp. Slik nedskrivning reverseres når grunnlaget for nedskrivning ikke lenger er til stede.

Ordinære avskrivninger, basert på kostpris, er beregnet lineært over driftsmidlenes antatte økonomiske levetid. Det er benyttet følgende avskrivningssatser:

Kontormaskiner:	25 %
EDB-utstyr:	33 %
Inventar:	20 %
Biler:	20 %

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer regnskapsføres til amortisert kost tilnærmet anskaffelseskost fratrukket tap ved verdifall.

Gjeld og andre forpliktelser

Obligasjonslån, sertifikatlån og ansvarlig lån regnskapsføres til amortisert kost. Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelser balanseføres til nominell verdi på etableringstidspunktet og reguleres ikke for renteendringer.

Tidsavgrensning

Periodisering av renter og gebyrer

Renteinntekter og rentekostnader knyttet til eiendeler og forpliktelser som måles til amortisert kost resultatføres løpende basert på effektiv rente metode.

For netto resultat på finansielle instrumenter som måles til virkelig verdi vil endring i virkelig verdi klassifiseres som inntekt.

Over-/underkurs fra obligasjoner, sertifikater og ansvarlig lån som klassifiseres som gjeld amortiseres som rentekostnad over instrumentenes løpetid.

Formidlingsprovisjon

Kostnad knyttet til provisjon til agenter aktiveres og kostnadsføres over forventet gjennomsnittlig levetid på tre år.

Pensjoner

Selskapet er underlagt lov om obligatorisk tjenestepensjon og har en ordning som tilfredsstiller kravet. Banken har en innskuddsbasert ordning som innebærer at banken ikke gir løfte om fremtidig pensjon av en gitt størrelse, men betaler et årlig innskudd til de ansattes kollektive pensjonssparing. Banken har ingen ytterligere forpliktelse knyttet til levert arbeidsinnsats etter at det årlige innskuddet er betalt. Pr. 31.12.2016 var 64 ansatte inkludert i pensjonsordningen.

Skatt

Skattekostnad gjennom året periodiseres på bakgrunn av estimert skattekostnad for regnskapsåret. Det forventes en skattekostnad på 25 % av bankens driftsresultat. Skattekostnaden består av periodeskatt (betalbar skatt) og endring i utsatt skatt.

Betalbar skatt er skatt beregnet på årets skattepliktige resultat. Utsatt skatt beregnes og innregnes i samsvar med IAS 12. Utsatt skatt beregnes med den til enhver tid gjeldende skattesats. Utsatt skatt beregnes som eiendel eller forpliktelse på midlertidige forskjeller, som er differansen mellom balanseverdi og skattemessig verdi på eiendeler og forpliktelser. Det beregnes og innregnes en eiendel ved utsatt skatt på fremførbare skattemessige underskudd, i den utstrekning det forventes fremtidige skattepliktige resultat som gjør det mulig å utnytte skattefordelen.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen settes opp etter indirekte metode, og er bygd opp med utgangspunkt i virksomheten. Denne gjenspeiler hovedtrekkene i likviditetsstyringen i banken med spesiell vekt på kontantstrømmene til utlån - og innskuddsaktivitetene. Kontanter og kontantekvivalenter består av kontanter og fordringer på sentralbanker samt utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner uten oppsigelsesfrist. Banken har en ubenyttet kontokreditt på 100 millioner kroner.

Omregning av transaksjoner i utenlandsk valuta

Banken har norske kroner som presentasjonsvaluta. Balanseposter i utenlandsk valuta omregnes etter valutakurs på balansedagen. Resultatposter i SEK, DKK og EUR omregnes til norske kroner basert på gjennomsnittlig valutakurs.

Viktige estimater og skjønnsmessige vurderinger

Estimater og skjønnsmessige vurderinger evalueres løpende. Estimaterne og vurderingene baseres på historisk erfaring og andre faktorer, inklusive forventninger om fremtidige hendelser som anses sannsynlige. Beregning av nedskrivninger på utlån inkluderer skjønnsmessige vurderinger. De viktigste forutsetningene for nedskrivninger på utlån er beskrevet under *Utlån og fordringer*.

Note 2. Overgang til IFRS

Banken implementerte IFRS fra 1. januar 2016. Regnskapet er utarbeidet i samsvar med IFRS som gjelder pr. 31.12.16 og som er godkjent av EU.

Banken utarbeidet frem til 31.12.15 regnskapet i samsvar med Lov om årsregnskap m.v., Forskrift om årsregnskap m.m. for banker, finansieringsselskap og morselskap for slike, Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier i finansinstitusjoner og Norsk God Regnskapsskikk. Regnskapsprinsippene er beskrevet nærmere i bankens årsregnskap for 2015. Nedenfor presenteres effektene på bankens resultater og balanser ved overgangen til IFRS.

Anvendelse av IFRS 1 Førstegangsanvendelse av internasjonale standarder for finansiell rapportering

Banken legger IFRS 1 til grunn ved utarbeidelse av åpningsbalansen 1.1.15. Den regnskapsmessige virkningen av endringer i regnskapsprinsipper føres direkte mot egenkapitalen. For nærmere spesifisering av disse virkningene vises det til oppstillingen *Endringer i egenkapital*.

Banken har i samsvar med IFRS 1 ikke foretatt retrospektiv omarbeiding for:

- Finansielle eiendeler og forpliktelser som etter tidligere regnskapsprinsipper ikke var balanseført før 1.1.16.
- Estimater anvendt under norske regnskapsprinsipper pr 1.1.15.

Effekt av overgang til IFRS på bankens balanser

Nedenfor presenteres balanser offentliggjort etter tidligere regnskapsprinsipper samt omarbeidede balanser i samsvar med IFRS. Effekter på balansene beskrives under.

<i>Beløp i tusen kroner</i>	IFRS 31.12.15	NGAAP 31.12.15	IFRS 1.1.15	NGAAP 31.12.14
Eiendeler				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	58.987	58.987	58.998	58.998
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	460.827	460.825	286.363	286.363
Utlån til kunder	13.808.175	13.759.350	9.418.807	9.401.001
Sertifikater og obligasjoner	2.968.530	2.965.036	3.462.993	3.454.319
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	443	443	443	443
Eiendeler tilgjengelig for salg	60.446	-	-	-
Immaterielle eiendeler	56.842	42.253	46.846	33.874
Utsatt skattefordel	6.669	6.669	153	153
Varige driftsmidler	526	526	1.124	1.124
Fordringer	178.198	235.672	138.721	174.191
Sum eiendeler	17.599.642	17.529.762	13.414.448	13.410.466
Gjeld og egenkapital				
Innskudd fra kunder	13.366.590	13.366.601	10.155.698	10.155.698
Verdipapirgjeld	1.879.571	1.874.977	1.605.882	1.601.856
Finansielle derivater	7.679	-	-	-
Betalbar skatt	205.482	203.324	131.074	129.591
Annen gjeld	36.374	42.538	21.755	21.755
Påløpte kostnader	74.922	80.289	69.254	74.131
Ansvarlig lånekapital	174.962	298.834	174.967	298.782
Sum gjeld	15.745.581	15.866.564	12.158.629	12.281.812
Aksjekapital	170.000	170.000	170.000	170.000
Overkurs	139.978	139.978	139.978	139.978
Evigvarende fondsobligasjon	125.000	-	125.000	-
Opptjent egenkapital	1.419.083	1.353.220	820.841	818.675
Sum egenkapital	1.854.062	1.663.198	1.255.820	1.128.654
Sum gjeld og egenkapital	17.599.642	17.529.762	13.414.448	13.410.466

I alle balanser er utstedt evigvarende fondsobligasjon etter tidligere regnskapsprinsipper klassifisert som gjeld, under regnskapslinjen *Ansvarlig lånekapital*. Tilhørende påløpte, ikke utbetalte renter er presentert under regnskapslinjen *Påløpte kostnader og forskuddsbetalte inntekter*. Evigvarende fondsobligasjon tilfredsstiller ikke kravene til finansielle forpliktelser i samsvar med IAS 32 *Finansielle instrumenter - presentasjon*, og klassifiseres som egenkapital. Se note 33 for nærmere beskrivelse.

Banken er medlem i Visa Norge FLI ("Visa Norge"), som er aksjonær i Visa Europe Ltd. 2.11.15 ble det offentliggjort en avtale mellom Visa Europe Ltd. og Visa Inc. hvor Visa Inc. kjøper samtlige aksjer i Visa Europe Ltd. Transaksjonen kunne ikke balanseføres etter NGAAP. Forventet vederlag er innregnet som en eiendel tilgjengelig for salg i 4. kv. 2015 etter IFRS. Verdiendringen regnskapsføres i utvidet resultat. Se note 25 for nærmere beskrivelse.

I balanse 31.12.15 er det etter tidligere regnskapsprinsipper avsatt for konsernbidrag til Norwegian Finans Holding ASA. Avsetningen er ført på regnskapslinjen *Annen gjeld* med en skatteeffekt på *Betalbar skatt*. Konsernbidrag likestilles med utbytte, som i samsvar med IAS 10 *Hendelser etter rapporteringsperioden* ikke skal balanseføres som en forpliktelse. Avsatt konsernbidrag og skatteeffekten av dette er etter omklassifisert til *opptjent egenkapital* i IFRS-balansen.

I balanseoppstillingene etter NGAAP er finansielle derivater presentert under *Fordringer og opptjente ikke mottatte inntekter*. I balansene etter IFRS presenteres de finansielle derivatene på egne regnskapslinjer, avhengig av virkelig verdi på derivatene. Se note 15 for nærmere beskrivelse.

Etter NGAAP er tilknytningsavgift Finans Norge tidligere aktivert og avskrevet som en immateriell eiendel. Denne vurderes som en evigvarende immateriell eiendel, og avskrives derfor ikke etter IFRS. Verdien for denne immaterielle eiendelen er korrigert til opprinnelig anskaffelseskost.

Det vises til oppstillingen *Endringer i egenkapital* for tallfestede endringer i egenkapitalen.

Effekt av overgang til IFRS på bankens resultat

Nedenfor presenteres resultatene offentliggjort etter tidligere regnskapsprinsipper samt omarbeidede resultatet i samsvar med IFRS. Effekter på resultatene beskrives under.

<i>Beløp i tusen kroner</i>	IFRS 2015	IFRS tilpasning	NGAAP 2015
Sum renteinntekter	1.710.409	-3.844	1.714.253
Sum rentekostnader	285.817	-6.925	292.742
Netto renteinntekter	1.424.591	3.081	1.421.510
Provisjonsinntekter m.v.	192.647	-	192.647
Provisjonskostnader m.v.	78.248	-	78.248
Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer	-18.674	-	-18.674
Andre inntekter	214	-	214
Netto andre driftsinntekter	95.939	-	95.939
Sum inntekter	1.520.531	3.081	1.517.450
Personalkostnader	56.741	-	56.741
Administrasjonskostnader	477.694	-	477.694
Avskrivninger	13.860	-1.617	15.477
Andre kostnader	22.137	-	22.137
Sum driftskostnader	570.433	-1.617	572.050
Nedskrivninger på utlån	207.886	-	207.886
Driftsresultat før skatt	742.212	4.698	737.515
Skattekostnad	197.038	-1.433	198.471
Resultat for perioden	545.175	6.131	539.044

Evigvarende fondsobligasjon er etter tidligere regnskapsprinsipper klassifisert som gjeld, mens de etter IFRS klassifiseres som egenkapital. Rentekostnader i tilknytning til obligasjonene ble etter tidligere regnskapsprinsipper presentert som rentekostnader under regnskapslinjen *Sum rentekostnader*, med en tilhørende skatteeffekt som presenteres på regnskapslinjen *Skattekostnad*. Disse postene vil etter IFRS medføre endringer i opptjent egenkapital, og ikke noen resultateffekter, se note 33 for nærmere beskrivelse.

Avskrivninger vedrørende tilknytningsavgift Finans Norge er kostnadsført under regnskapslinjen Avskrivninger under NGAAP. Tilknytningsavgiften er en evigvarende immateriell eiendel, som ikke er avskrivbar etter IFRS. Avskrivningene knyttet til denne eiendelen korrigeres i omarbeidet resultat etter IFRS.

Note 3. Segmenter

Resultatregnskap og balanseoppstilling for segmentene er basert på intern finansiell rapportering slik den rapporteres til Bank Norwegians ledelse. Tallene bygger på Bank Norwegians styringsmodell og regnskapsprinsipper.

Resultatregnskap 2016			Danmark /	
<i>Beløp i tusen kroner</i>	Norge	Sverige	Finland	Sum
Netto renteinntekter	1.620.928	559.729	319.935	2.500.592
Netto andre driftsinntekter	169.526	20.439	11.789	201.754
Sum inntekter	1.790.454	580.167	331.724	2.702.346
Driftskostnader	480.523	257.839	230.737	969.099
Nedskrivninger på utlån	198.553	139.747	129.957	468.257
Driftsresultat før skatt	1.111.379	182.581	-28.969	1.264.990
Skattekostnad	261.764	45.645	-7.243	300.166
Resultat for perioden	849.615	136.936	-21.727	964.824
Poster som kan bli reklassifisert til resultatet, etter skatt	-35.433		-	-35.433
Totalresultat for perioden	814.182	136.936	-21.727	929.392

Balanse 31.12.16			Danmark /	
<i>Beløp i tusen kroner</i>	Norge	Sverige	Finland	Sum
Utlån til kunder	14.177.337	5.190.333	5.034.955	24.402.625
Andre eiendeler	4.732.024	707.443	547.571	5.987.039
Sum eiendeler	18.909.361	5.897.776	5.582.526	30.389.664
Innskudd fra og gjeld til kunder	14.696.396	5.560.880	4.166.497	24.423.773
Annen gjeld og egenkapital	4.212.965	336.896	1.416.029	5.965.890
Sum egenkapital og gjeld	18.909.361	5.897.776	5.582.526	30.389.664

Resultatregnskap 2015			Danmark /	
<i>Beløp i tusen kroner</i>	Norge	Sverige	Finland	Sum
Netto renteinntekter	1.127.594	297.089	-92	1.424.591
Netto andre driftsinntekter	61.507	32.543	1.890	95.939
Sum inntekter	1.189.101	329.632	1.798	1.520.531
Driftskostnader	390.330	177.858	2.245	570.433
Nedskrivninger på utlån	125.148	80.553	2.185	207.886
Driftsresultat før skatt	673.623	71.221	-2.632	742.212
Skattekostnad	177.918	19.694	-575	197.038
Resultat for perioden	495.705	51.527	-2.057	545.175
Poster som kan bli reklassifisert til resultatet, etter skatt	59.992	-	-	59.992
Totalresultat for perioden	555.697	51.527	-2.057	605.167

Balanse 31.12.15			Danmark /	
<i>Beløp i tusen kroner</i>	Norge	Sverige	Finland	Sum
Utlån til kunder	10.082.216	3.633.441	92.517	13.808.175
Andre eiendeler	3.382.801	359.364	49.303	3.791.467
Sum eiendeler	13.465.017	3.992.805	141.820	17.599.642
Innskudd fra og gjeld til kunder	10.188.370	3.128.000	50.220	13.366.590
Annen gjeld og egenkapital	3.276.646	864.805	91.600	4.233.051
Sum egenkapital og gjeld	13.465.017	3.992.805	141.820	17.599.642

Note 4. Tap og nedskrivninger på utlån og garantier

Banken har ingen garantier pr. 31.12.2016.

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Konstaterte tap i perioden	7.176	-
Inngått på tidligere konstaterte tap	-	-4.698
Individuelle nedskrivninger	143.635	66.443
Netto individuelle nedskrivninger	150.811	61.745
Periodens endring i gruppenedskrivning	317.446	146.141
Nedskrivninger på utlån	468.257	207.886

Note 5. Utlån til kunder

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Kasse-/drifts- og brukskreditt	2.147	15.918
Kredittkort	6.286.175	3.847.048
Nedbetalingslån	18.945.625	10.337.183
Brutto utlån til og fordringer på kunder	25.233.948	14.200.148
Individuelle nedskrivninger	-201.116	-63.607
Nedskrivninger på grupper av utlån	-630.208	-328.367
Netto utlån til og fordringer på kunder	24.402.625	13.808.175

Utlån fordelt etter geografi

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Brutto utlån	
	2016	2015
Akershus	1.893.950	1.386.304
Oslo	1.912.277	1.379.901
Hordaland	1.567.977	1.125.194
Rogaland	1.258.700	861.363
Østfold	920.525	665.042
Buskerud	805.500	582.217
Sør-Trøndelag	752.591	523.711
Nordland	738.244	520.025
Vestfold	712.049	503.496
Møre og Romsdal	630.168	445.413
Troms	539.420	375.528
Hedmark	518.163	352.082
Oppland	464.459	327.122
Telemark	452.143	304.575
Vest-Agder	358.946	244.232
Nord-Trøndelag	308.578	220.637
Finnmark	295.699	208.753
Aust-Agder	260.319	173.585
Sogn og Fjordane	195.831	140.263
Svalbard	2.726	1.345
Kunde har ikke norsk adresse	40.871	47.478
Sum Norge	14.629.135	10.388.266
Sverige	5.440.208	3.717.906
Danmark / Finland	5.164.606	93.976
Brutto utlån i balansen	25.233.948	14.200.148

Note 6. Risikoklassifisering

Beløp i tusen kroner	Misligholds-sannsynlighet	Brutto utlån		Ubenyttede trekkrettigheter	
		2016	2015	2016	2015
A	0 - 0,9 %	3.697.800	2.295.002	19.692.083	13.187.165
B	1 - 2,9 %	9.419.239	5.257.335	1.153.334	519.571
C	3 - 4,9 %	3.262.829	1.727.698	237.141	156.689
D	5 - 8,9 %	2.729.169	1.433.251	194.285	176.935
E	9 - 14,9 %	1.608.348	929.614	83.485	45.699
F	15 - 19,9 %	552.473	343.250	19.886	12.688
G	20 - 29,9 %	682.154	392.763	11.518	13.277
H	30 - 39,9 %	322.641	166.216	14.870	9.031
I	40 - 54,9 %	310.436	175.299	3.096	2.215
J	55 - 100 %	259.842	152.971	1.120	1.225
S	23,0 %	370.000	241.598	-	-
T	27,0 %	111.771	35.212	-	-
U	74,0 %	204.539	93.693	-	-
V	100,0 %	1.276.949	695.120	-	-
W	100,0 %	389.025	122.829	-	-
Totalt klassifisert		25.197.214	14.061.851	21.410.817	14.124.495
Ikke klassifisert	2,5 %	36.734	138.297	54.753	73.208
Totalt		25.233.948	14.200.148	21.465.571	14.197.703

Risiko er klassifisert på følgende måte: A = laveste risiko, W = høyeste risiko

Risikoklasse S består av engasjement som er til behandling hos inkassoselskap, men hvor kunde er mindre enn 90 dager etter opprinnelig avtalt nedbetalingsplan. Dersom kunde er à jour på engasjement, men har minst ett annet produkt hvor betaling er mer enn 90 dager etter betalingsplan klassifiseres engasjementet i klasse T. Klasse U består av engasjement i varsel, men mindre enn 90 dager etter betalingsplan, mens klasse V består av engasjement som er mer enn 90 dager etter betalingsplan.

Risikoklasse W består av tapsførte engasjement, og er engasjement som er individuelt nedskrevet. De øvrige risikoklassene, inkludert risikoklassene A – J, inngår i beregningen av nedskrivninger på grupper av engasjement.

"Ikke klassifisert" består av norske engasjementer av typene salgfinansiering samt brukskonto med og uten kreditt. Ved en eventuell klassifisering av disse engasjementene foreligger det ingen beveggrunner som tilsier at fordelingen på risikoklasser vil avvike vesentlig fra hva som observeres for de klassifiserte engasjementene. Kundene risikoklassifiseres basert på søknads- og adferdsscore. Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen og benyttes i bankens risikobaserte produktprising.

Banken tilbyr kun kreditt uten sikkerhet i personkundemarkedet, og alle kredittsaker besluttes ved hjelp av automatiserte beslutningsstøttesystemer. Kredittbevilgningene baseres på en kvalitativ og kvantitativ analyse av kundens betalingsvilje og betalingsevne. Analysen av betalingsvilje identifiserer egenskaper ved en kunde som predikerer fremtidig betalingsatferd, mens analysen av betjeningsevne er en kvantitativ vurdering av kundens evne til å tilbakebetale sine forpliktelser gitt kundens nåværende og forventede fremtidige økonomiske situasjon.

Note 7. Misligholdte og tapsutsatte utlån

Beløp i tusen kroner	2016	2015
Brutto misligholdte og tapsutsatte utlån	1.654.201	819.174
Individuelle nedskrivninger	-201.116	-63.607
Nedskrivninger på grupper av utlån	-630.208	-328.367
Netto misligholdte og tapsutsatte utlån	822.878	427.200

Av misligholdte lån utgjør presterende lån 403.086 187.061
Misligholdte lån består av lån som er mer enn 90 dager på etterskudd i henhold til avtalt betalingsplan.

Aldersfordeling på forfalte, men ikke nedskrevne utlån

Tabellen viser forfalte beløp på utlån fordelt på antall dager etter forfall som ikke skyldes forsinkelse i betalingsformidlingen. Hele engasjementet er inkludert når deler av engasjementet er forfalt.

Beløp i tusen kroner	2016					Totalt
	5 - 15 dager	16 - 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 90 dager	
- Personmarked	445.913	1.214.820	564.275	218.282	1.263.835	3.707.125
Sum	445.913	1.214.820	564.275	218.282	1.263.835	3.707.125

Beløp i tusen kroner	2015					Totalt
	5 - 15 dager	16 - 30 dager	31 - 60 dager	61 - 90 dager	Over 90 dager	
- Personmarked	442.035	549.707	332.136	117.903	688.709	2.130.490
Sum	442.035	549.707	332.136	117.903	688.709	2.130.490

Note 8. Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker uten avtalt løpetid eller oppsigelsestid	1.154.708	519.814
Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og sentralbanker	1.154.708	519.814

Spesifikasjon på valutasorter

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
DKK	151.464	18.771
EUR	66.539	23.771
NOK	532.080	253.184
SEK	404.624	224.088
Sum	1.154.708	519.814

Gjennomsnittlig rente 0,20 % 0,53 %

Gjennomsnittlig rente beregnes som renteinntekt i prosent av gjennomsnittlig saldo for den aktuelle periode.

Note 9. Administrasjonskostnader

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Honorar eksterne tjenester og innleie vikarer ordinær forretningsdrift	24.703	15.742
IT drift	73.257	59.020
Salg og markedsføring	707.301	381.874
Andre administrasjonskostnader	43.706	21.058
Sum	848.967	477.694

Note 10. Andre driftskostnader

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Leie av lokaler	2.168	3.095
Maskin, inventar og transportmidler	410	738
Forsikring	505	509
Revisor	1.395	784
Kredittopplysninger	29.045	10.790
Andre driftskostnader	8.612	6.221
Sum	42.135	22.137

Note 11. Risikostyring

Styret har fastsatt forretningsstrategi og retningslinjer for styring og kontroll av sentrale risikoer. Forretningsstrategien og retningslinjene for styring og kontroll av risikoer slår fast at banken i hovedsak skal sikre inntjeningen gjennom kreditteksponering i usikrede låneengasjementer i personkundesegmentet. Øvrige finansielle risikoer skal avgrenses innenfor internt fastsatte risikogrenser. Risikogrensene defineres i forhold til bankens til enhver tid tilgjengelige bufferkapital og risikobærende evne.

For å sikre forsvarlig styring og kontroll av risiko baserer banken seg på følgende elementer:

- Ansvarsforhold og organisering
- Retningslinjer og rutiner for styring og kontroll av risiko
- Strategisk planlegging og kapitalplanlegging
- Rapportering og oppfølging
- Beredskapsplaner

Note 12. Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken ikke får tilbakebetalt det den har krav på i form av renter og avdrag fordi låntaker ikke har vilje og/eller evne til å betale.

Bankens kredittstrategi er definert i bankens kredittpolicy som fastsettes av styret. Konsernets kredittstrategiske rammer er satt sammen slik at de på en hensiktsmessig og effektiv måte måler og fanger opp endringer i den løpende risikoeksponeringen gjennom blant annet forventet tap og behovet for bufferkapital.

Bankens kredittretningslinjer baserer seg på et automatisert regelverk der søker får et automatisk avslag eller et betinget tilslag på søknadstidspunktet. Kredittbevilgningene baseres på en kvalitativ og kvantitativ analyse med en positiv konklusjon om kundens fremtidige betalingsvilje og betalingsevne. Analysen av betalingsvilje identifiserer egenskaper ved en kunde som predikerer fremtidig betalingsatferd, mens analysen av betalingsevne er en kvantitativ vurdering av kundens evne til å tilbakebetale sine forpliktelser gitt kundens nåværende og forventede fremtidige økonomiske situasjon. Saksbehandlers rolle blir i etterkant å kontrollere om forutsetningene for det betingede tilsagnet er tilstede.

Note 13. Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko utgjør risikoen for at banken ikke er i stand til å dekke alle finansielle forpliktelser etter hvert som de kommer til utbetaling. Likviditetsrisikoen vurderes som lav på rapporteringstidspunktet, da en stor andel av bankens aktiva består av lett omsettelige verdipapirer. Aktivasiden er finansiert med kjerneinnskudd fra personmarkedet, obligasjonslån og ansvarlig kapital. Banken styrer likviditetsposisjonen ved hjelp av oversikter som viser kontantstrømmer på kort sikt og ved hjelp av likviditets- og forfallsoversikter.

Likviditetsreserven (LCR) er definert som foretakets likvide eiendeler i forhold til netto likviditetsutgang 30 dager frem i tid gitt en stressituasjon. Pr. 31.12.2016 var likviditetsreserven (LCR) på totalnivå for banken på 114%. Lovkravet for likviditetsreserve (LCR) på totalnivå er på 80% pr. 31.12.2016. Banken har signifikante valutaer i norske, svenske og danske kroner, samt euro. Pr. 31.12.2016 var LCR 155% i norske kroner, 31% i svenske kroner, 0% i danske kroner og 0% i euro.

Restløpetid for hovedposter

Beløp i tusen kroner	2016						Sum
	Uten løpetid	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	
Ansvarlig lån	-	-	-	-	-	307.053	307.053
Innskudd fra og gjeld til kunder	24.423.773	-	-	-	-	-	24.423.773
Verdipapirgjeld	-	-	-	525.876	1.348.475	-	1.874.351
Ikke rentebærende gjeld	-	121.761	90.618	336.440	-	-	548.819
Sum gjeldsposter	24.423.773	121.761	90.618	862.316	1.348.475	307.053	27.153.995
Kontanter og fordringer på sentralbanken	59.992	-	-	-	-	-	59.992
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.094.717	-	-	-	-	-	1.094.717
Netto utlån til og fordringer på kunder	6.151.437	15.585	5.663	97.450	2.448.662	15.683.828	24.402.625
Obligasjoner og sertifikater	-	70.364	394.291	1.586.537	2.413.011	-	4.464.203
Eiendeler uten restløpetid	368.128	-	-	-	-	-	368.128
Sum eiendelsposter	7.674.273	85.948	399.954	1.683.988	4.861.672	15.683.828	30.389.664

Beløp i tusen kroner	2015						Sum
	Uten løpetid	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	
Ansvarlig lån	-	-	-	-	-	194.204	194.204
Innskudd fra og gjeld til kunder	13.366.590	-	-	-	-	-	13.366.590
Verdipapirgjeld	-	-	-	378.469	1.571.979	-	1.950.448
Ikke rentebærende gjeld	-	29.984	70.406	224.067	-	-	324.458
Sum gjeldsposter	13.366.590	29.984	70.406	602.536	1.571.979	194.204	15.835.700
Kontanter og fordringer på sentralbanken	58.987	-	-	-	-	-	58.987
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	460.827	-	-	-	-	-	460.827
Netto utlån til og fordringer på kunder	3.863.546	8.042	4.352	50.689	1.292.151	8.589.395	13.808.175
Obligasjoner og sertifikater	-	36.669	294.651	1.043.453	1.593.756	-	2.968.530
Eiendeler uten restløpetid	303.124	-	-	-	-	-	303.124
Sum eiendelsposter	4.686.484	44.711	299.003	1.094.143	2.885.907	8.589.395	17.599.642

Gjeldspostene ansvarlig lån og verdipapirgjeld inkluderer fremtidige renter.

Note 14. Renterisiko

Styret i Bank Norwegian har fastsatt retningslinjer som setter rammer for maksimal renterisiko. Bankens investeringsportefølje er plassert med kort rentebinding. Banken tilbyr utelukkende produkter med administrativt fastsatte rentebetingelser. Det tilbys ikke fastrentebetingelser. Rentebindingen i bankens finansielle instrumenter og produkter er dermed sammenfallende. Eventuell eksponering utover renterisikogrensene skal avdekkes med sikringsinstrumenter. Det er fastsatt opplegg for løpende oppfølging og rapportering av renterisiko til styret.

Tidspunkt frem til avtalt/sannsynlig endring av rentebetingelser

Beløp i tusen kroner	2016						Sum
	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Fast rente / uten rente	
Kontanter og fordringer på sentralbanken	59.992	-	-	-	-	-	59.992
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.094.717	-	-	-	-	-	1.094.717
Netto utlån til og fordringer på kunder	-	24.402.625	-	-	-	-	24.402.625
Obligasjoner og sertifikater	675.596	2.294.529	1.494.078	-	-	-	4.464.203
Ikke rentebærende eiendeler	-	-	-	-	-	368.128	368.128
Sum eiendelsposter	1.830.304	26.697.154	1.494.078	-	-	368.128	30.389.664
Ansvarlig lån	-	274.915	-	-	-	-	274.915
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	24.423.773	-	-	-	-	24.423.773
Verdipapirgjeld	-	1.823.973	-	-	-	-	1.823.973
Ikke rentebærende gjeld	-	-	-	-	-	548.819	548.819
Sum gjeldsposter	-	26.522.661	-	-	-	548.819	27.071.480

Beløp i tusen kroner	2015						Sum
	Inntil 1 mnd.	Fra 1 mnd. inntil 3 mnd.	Fra 3 mnd. inntil 1 år	Fra 1 år inntil 5 år	Over 5 år	Fast rente / uten rente	
Kontanter og fordringer på sentralbanken	58.987	-	-	-	-	-	58.987
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	460.827	-	-	-	-	-	460.827
Netto utlån til og fordringer på kunder	-	13.808.175	-	-	-	-	13.808.175
Obligasjoner og sertifikater	378.393	1.673.826	916.310	-	-	-	2.968.530
Ikke rentebærende eiendeler	-	-	-	-	-	303.124	303.124
Sum eiendelsposter	898.207	15.482.001	916.310	-	-	303.124	17.599.642
Ansvarlig lån	-	174.962	-	-	-	-	174.962
Innskudd fra og gjeld til kunder	-	13.366.590	-	-	-	-	13.366.590
Verdipapirgjeld	-	1.879.571	-	-	-	-	1.879.571
Ikke rentebærende gjeld	-	-	-	-	-	324.457	324.457
Sum gjeldsposter	-	15.421.123	-	-	-	324.457	15.745.581

Markedsrisiko knyttet til renteinstrumenter

Renterisiko oppstår som følge av at rentebærende eiendeler og gjeld har ulik gjenstående rentebindingstid. Bankens styre har vedtatt rammer for den totale renterisiko. Tabellen under viser effekten på instrumentenes virkelige verdi av en renteendring hvor hele rentekurven forutsettes å parallellforskyve seg med ett prosentpoeng.

Beløp i tusen kroner	Renterisiko, 1 % endring	
	2016	2015
Kontanter og fordringer på sentralbanker	-149	-146
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-2.721	-1.143
Utlån til kunder	-60.661	-34.236
Sertifikater og obligasjoner	-12.539	-8.738
Sum eiendeler	-76.070	-44.263
Innskudd fra kunder	60.713	33.141
Verdipapirgjeld	4.534	4.660
Ansvarlig lånekapital	683	434
Sum gjeld	65.931	38.235
Evigvarende fondsobligasjon	833	310
Sum egenkapital	833	310
Sum renterisiko, virkelig verdi før skatt*	-9.307	-5.717

* Negativt fortegn indikerer at banken taper på en renteoppgang.

Note 15. Valutarisiko

Bankens valutarisiko utgjør netto eksponering i SEK, DKK og EUR, dvs forskjellen mellom aktiva og passiva i den enkelte lokale valuta. Valutaeksponeringen sikres ved hjelp av valutaterminer. For øvrig er det en begrenset eksponering mot enkelte utenlandske leverandører.

Tabellen viser posisjoner i utenlandsk valuta presentert i norske kroner. Nettoposisjoner i enkeltvalutaer kan utgjøre opptil 15 % av ansvarlig kapital. Den aggregerte valutaposisjonen må holdes innenfor 30 % av ansvarlig kapital.

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016		
	EUR	DKK	SEK
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	67.128	151.939	408.038
Netto utlån til og fordringer på kunder	3.466.829	1.568.127	5.190.333
Andre eiendeler	-	282.083	173.130
Sum eiendeler	3.533.956	2.002.149	5.771.502
Innskudd fra og gjeld til kunder	2.228.287	1.938.210	5.560.873
Annen gjeld	1.953	77.577	3.705
Sum gjeld	2.230.240	2.015.787	5.564.578
Netto valutaposisjon	1.303.717	-13.638	206.924

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2015		
	EUR	DKK	SEK
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	23.771	18.771	224.088
Netto utlån til og fordringer på kunder	81.490	11.069	3.637.169
Andre eiendeler	-	-	36.670
Sum eiendeler	105.260	29.840	3.897.927
Innskudd fra og gjeld til kunder	30.273	19.947	3.127.995
Annen gjeld	277	90	362
Sum gjeld	30.549	20.037	3.128.357
Netto valutaposisjon	74.711	9.803	769.570

Markedsrisiko knyttet til valutaposisjoner

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Resultateffekt ved 1% endring	14.970	8.541

Banken inngår sikringstransaksjoner for å styre markedsrisiko på balanseposter i utenlandsk valuta. Sikringsforretningene gjennomføres ved hjelp av valutaterminer. En valutatermin er en avtale om å kjøpe eller selge et valutabeløp på et bestemt tidspunkt i fremtiden til en på forhånd avtalt pris.

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016		2015	
	Nominelle verdier	Markedsverdi	Nominelle verdier	Markedsverdi
Valutaterminer EUR	1.304.251	-918	62.268	-206
Valutaterminer SEK	217.883	-5.862	756.798	-7.473
Sum	1.522.134	-6.780	819.066	-7.679

Tabellen viser de finansielle derivatenes nominelle verdier i tillegg til positive og negative markedsverdier. Positiv markedsverdi blir bokført som eiendel i balansen, mens negativ markedsverdi blir bokført som gjeld. Nominelle verdier er grunnlaget for beregning av eventuelle betalingsstrømmer og gevinster/tap for kontraktene. Verdien påvirkes av vekslingskursen og rentedifferansen mellom valutaer. Det benyttes ikke sikringsbokføring.

Note 16. Operasjonell risiko

Banken skal ha en hensiktsmessig, effektiv og rasjonell drift, med gjennomgående høy kvalitet. Bankens skal overvåke og styre operasjonell risiko på en aktiv og forsvarlig måte. Bankens har et begrenset tilbud av standardprodukter til personmarkedet som er med på å begrense risikoen.

I tillegg til at det årlig foretas en omfattende gjennomgang av vesentlige operasjonelle risikoer og kontrolltiltak, foretar ledelsen en løpende vurdering av operasjonelle risikohendelser og iverksetter ytterligere risikoreducerende tiltak ved behov. Det foretas løpende rapportering av operasjonelle tapshendelser og internkontrollavvik til ledelse og styret.

Bankens driftskonsept er i stor grad basert på kjøp av tjenester fra eksterne leverandører. Avtalene inneholder klausuler om kvalitetsstandarder og følges løpende opp i henhold til retningslinjer for utkontraktering.

Note 17. Netto renteinntekter

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Renter av utlån til sentralbanker	321	596
Renter av utlån til kredittinstitusjoner	1.379	1.708
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	2.131.986	1.225.876
Renter av kasse-/drifts- og brukskreditter	1.104	2.445
Renter av kredittkort	628.938	419.657
Renter av salgsfinansiering	5.494	5.640
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	63.885	51.604
Andre renteinntekter og lignende inntekter	5.125	2.883
Sum renteinntekter	2.838.232	1.710.409
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	8	-
Renter på innskudd fra og gjeld til kunder	283.006	231.368
Renter på utstedte verdipapirer	35.605	38.544
Renter på ansvarlig lånekapital	7.790	7.092
Andre rentekostnader og lignende kostnader	11.232	8.812
Sum rentekostnader	337.640	285.817
Netto renteinntekter	2.500.592	1.424.591

Note 18. Netto provisjonsinntekter

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Betalingsformidling	156.120	125.191
Forsikringstjenester	47.343	34.446
Andre gebyrer og provisjonsinntekter	43.149	33.010
Provisjonsinntekter mv.	246.613	192.647
Betalingsformidling	46.965	26.730
Forsikringstjenester	42.427	31.436
Nettverkskostnader	16.002	11.766
Andre gebyrer og provisjonskostnader	13.698	8.316
Provisjonskostnader mv.	119.092	78.248

Note 19. Opplysninger vedrørende ansatte og tillitsmenn

Spesifikasjon av personalkostnader

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Lønn	52.415	46.677
Arbeidsgiveravgift	8.128	6.805
Pensjonspremie	2.006	1.773
Andre sosiale kostnader	1.356	1.486
Sum	63.905	56.741

Det foreligger ingen forpliktelser i forbindelse med opphør eller endring av ansettelsesforhold/verv hos daglig leder eller styre. Det er ikke ydet lån til ansatte.

Antall ansatte pr. 31.12.2016, lønn og honorarer

Banken har pr. 31.12.2016, 69 medarbeidere, tilsvarende 62 årsverk.

Lønn og godtgjørelse til ledende ansatte

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016				
	Lønn	Bonus	Pensjons- premie	Øvrig godtgjørelse	Sum godtgjørelse
Samlet lønn, pensjon og annen godtgjørelse					
Erik Jensen	3.903	1.517	69	210	5.699
Pål Svenkerud	1.957	794	69	183	3.003
Fredrik Mundal	823	131	69	14	1.037
Tore Andresen	1.836	720	69	148	2.774
Merete Gillund	1.623	644	69	130	2.466
Tore Widding	1.586	631	69	135	2.421
Sum	11.728	4.436	415	820	17.399

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2015				
	Lønn	Bonus	Pensjons- premie	Øvrig godtgjørelse	Sum godtgjørelse
Samlet lønn, pensjon og annen godtgjørelse					
Erik Jensen	2.618	1.008	66	180	3.872
Pål Svenkerud	1.867	602	66	186	2.721
Michael Myran	1.463	552	66	125	2.205
Tore Andresen	1.649	644	66	145	2.504
Merete Gillund	1.446	551	66	129	2.191
Tore Widding	1.633	370	66	124	2.194
Sum	10.677	3.727	395	888	15.687

Ledende ansatte er definert til å være ledergruppen.

Bonus

Bank Norwegian har et bonusprogram som omfatter alle fast ansatte etter nærmere retningslinjer. Opptjeningen baseres på oppnådd resultat etter skatt og egenkapitalavkastning. Bonusutbetalingen som fordeles på de ansatte er begrenset oppad til 2,25 % av resultat etter skatt. Bonusbeløpet skal dekke arbeidsgiveravgift.

Bonus til ledende ansatte er opptjent i henhold til Finanstilsynets rundskriv 11/2011, Godtgjørelsesordninger i finansinstitusjoner m.v.. Ledende ansatte får hele bonusen utbetalt i aksjer i Norwegian Finans Holding ASA med disposisjonsrett tre år etter tildelingstidspunktet. Øvrige ansatte får utbetalt bonusen i kontanter. Utformingen av bonusprogrammet gjelder i perioden 2016 til 2018.

Avsetning for bonus for 2016, inkludert arbeidsgiveravgift, som danner grunnlaget for utbetaling av bonus i 2017, utgjør 10,15 millioner kroner.

Utbetalt honorar til styret

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Bjørn H. Kise	250	165
Frode Foss	250	175
Kristin Farstad	125	88
John Høsteland	125	88
Lars Ola Kjos	250	175
Esmā Candic	50	28
Henrik Grytbak Hermansen	-	11
Cathrine Laache Haksø	-	7
Sum	1.050	736

Utbetalt honorar til kontrollkomité

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Knut Gillesen	65	16
Sigmund Håland	50	50
Knut Gillesen	-	61
Jarl Borgvin Dørre	50	50
Cecilie Kvalheim	25	25
Sum	190	203

Utbetalt honorar til representantskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Alf Nielsen	25	25
Sven Nicolai E. Eppeland	5	5
Christian F. Stray	5	5
Tord Strømme Meling	5	5
Asgeir Nyseth	-	5
Betty Tandberg	5	5
Gunnar Martinsen	5	5
Thomas Berntsen	5	5
Truls Persen	5	5
Dag Håvard H. Hanssen	5	5
Helge Bergh	-	5
Brede Huser	5	5
Bjørn Olaf Svindal	5	5
Kristin Møllerplass	5	5
Anders Gullestad	5	5
Sammy J.F. Mendez Caparros	5	5
Håkon Rådmannsøy Hovde	5	5
Esmā Candic	-	5
Roger Stange Nilsen	5	-
Sum	100	110

Honorar til revisor

Det er i regnskapet kostnadsført følgende honorar til ekstern revisor, inkl mva.

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Lovpålagt revisjon	875	842
Andre attestasjonstjenester	13	-
Andre tjenester utenfor revisjon	507	61
Sum	1.395	902

Note 20. Klassifisering av finansielle instrumenter

2016	Finansielle instrumenter til virkelig verdi					Sum
	Holdt for omsetning i henhold til IAS 39	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg	Finansielle instrumenter som holdes til forfall	
<i>Beløp i tusen kroner</i>						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	-	-	59.992	-	-	59.992
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	-	1.094.717	-	-	1.094.717
Utlån til kunder	-	-	24.402.625	-	-	24.402.625
Sertifikater og obligasjoner	4.464.203	-	-	-	-	4.464.203
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	443	-	-	-	-	443
Eiendeler tilgjengelig for salg	-	-	-	24.745	-	24.745
Sum finansielle eiendeler	4.464.646	-	25.557.333	24.745	-	30.046.724
Innskudd fra kunder	-	-	24.423.773	-	-	24.423.773
Verdipapirgjeld	-	-	1.823.973	-	-	1.823.973
Finansielle derivater	6.780	-	-	-	-	6.780
Ansvarlig lånekapital	-	-	274.915	-	-	274.915
Sum finansielle forpliktelser	6.780	-	26.522.661	-	-	26.529.441

2015	Finansielle instrumenter til virkelig verdi					Sum
	Holdt for omsetning i henhold til IAS 39	Bestemt regnskapsført til virkelig verdi	Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost	Finansielle instrumenter tilgjengelig for salg	Finansielle instrumenter som holdes til forfall	
<i>Beløp i tusen kroner</i>						
Kontanter og fordringer på sentralbanker	-	-	58.987	-	-	58.987
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	-	-	460.827	-	-	460.827
Utlån til kunder	-	-	13.808.175	-	-	13.808.175
Sertifikater og obligasjoner	2.968.530	-	-	-	-	2.968.530
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	443	-	-	-	-	443
Eiendeler tilgjengelig for salg	-	-	-	60.446	-	60.446
Sum finansielle eiendeler	2.968.973	-	14.327.989	60.446	-	17.357.408
Innskudd fra kunder	-	-	13.366.590	-	-	13.366.590
Verdipapirgjeld	-	-	1.879.571	-	-	1.879.571
Finansielle derivater	7.679	-	-	-	-	7.679
Ansvarlig lånekapital	-	-	174.962	-	-	174.962
Sum finansielle forpliktelser	7.679	-	15.421.123	-	-	15.428.802

Note 21. Finansielle instrumenter til virkelig verdi

Finansielle instrumenter til virkelig verdi måles på ulike nivåer.

Nivå 1 Verdsettelse basert på noterte priser i et aktivt marked

Finansielle instrumenter i nivå 1 fastsettes på bakgrunn av noterte priser i et aktivt marked for identiske finansielle instrumenter som er tilgjengelige på balansetidspunktet.

Nivå 2 Verdsettelse basert på observerbare markedsdata

Finansielle instrumenter i nivå 2 fastsettes på bakgrunn av andre data enn noterte priser, men hvor priser er observerbare enten direkte eller indirekte. Dette inkluderer noterte priser i markeder som ikke er aktive.

Nivå 3 Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata

Dersom verdsettelse ikke kan fastsettes i nivå 1 eller 2 benyttes verdsettelsesmetoder basert på ikke-observerbare markedsdata.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi 2016

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Sertifikater og obligasjoner	-	4.464.203	-	4.464.203
Aksjer	-	-	443	443
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	-	24.745	24.745
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	-	4.464.203	25.188	4.489.391
Finansielle derivater	-	6.780	-	6.780
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	-	6.780	-	6.780

Finansielle instrumenter til virkelig verdi 2015

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Sertifikater og obligasjoner	-	2.968.530	-	2.968.530
Aksjer	-	-	443	443
Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	-	-	60.446	60.446
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	-	2.968.530	60.889	3.029.418
Finansielle derivater	-	7.679	-	7.679
Sum finansielle forpliktelser til virkelig verdi	-	7.679	-	7.679

Endring i instrumenter klassifisert i nivå 3 2016

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Aksjer	Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg	Sum
Verdi 31.12.15			
Tilgang		60.446	60.889
Oppgjør	443	-	-
Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter	-	-57.659	-57.659
Verdi 31.12.16	443	24.745	25.188

Verdsettelsesmetode

Eierinteresse i Visa Norge FLI

Eierinteressen i Visa Norge FLI er vurdert å være en finansiell eiendel og klassifiseres i kategorien tilgjengelig for salg. Virkelig verdi av eiendelen er beregnet til 24,7 millioner kroner. Beregningen er basert på informasjon fra foreningen, og inneholder vesentlige estimeringer. Se note 25 for nærmere beskrivelse av eiendelen og verdiberegningen.

Aksjer i BankID Norge AS

Bank Norwegian AS ble 12.8.2014 tildelt 280 aksjer i BankID Norge AS basert på bankens deltagerandel i BankID samarbeidet. Verdi på aksjene er estimert til kurs på tidspunktet for tildeling.

Note 22. Netto gevinster på finansielle instrumenter til virkelig verdi

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Netto gevinster på sertifikater og obligasjoner	112	-25.109
Netto gevinster på valutaswaper	102.207	-70.269
Netto valutakurseffekter	-85.915	76.704
Netto gevinster på aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	57.659	
Sum	74.064	-18.674

Note 23. Virkelig verdi av finansielle instrumenter til amortisert kost

Finansielle instrumenter til amortisert kost verdsettes etter opprinnelig avtalte kontantstrømmer, med justering for eventuelle nedskrivninger. Amortisert kost vil ikke alltid gi verdier som samsvarer med markedets vurdering av de samme instrumentene. Dette kan blant annet skyldes ulik oppfatning av markedsforhold, risiko og avkastningskrav.

Utlån og fordringer på sentralbanker og kredittinstitusjoner samt innskudd fra kunder
Virkelig verdi estimeres å samsvare med amortisert kost.

Utlån til kunder

Utlån til kunder er utsatt for markedskonkurranse. Dette vil si at mulige merverdier i utlånsporteføljen ikke vil kunne opprettholdes over lengre tid. Videre foretas det løpende individuelle og gruppevis nedskrivninger for tap på porteføljen. Virkelig verdi av utlån til kunder vurderes derfor å samsvare med amortisert kost.

Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Virkelig verdi av verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital baseres på observerbar markedsinformasjon hvor dette er tilgjengelig.

	2016		2015	
	Balansført verdi	Virkelig verdi	Balansført verdi	Virkelig verdi
<i>Beløp i tusen kroner</i>				
Kontanter og fordringer på sentralbanker	59.992	59.992	58.987	58.987
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.094.717	1.094.717	460.827	460.827
Utlån til kunder	24.402.625	24.402.625	13.808.175	13.808.175
Sum finansielle eiendeler	25.557.334	25.557.334	14.327.989	14.327.989
Innskudd fra kunder	24.423.773	24.423.773	13.366.590	13.366.590
Verdipapirgjeld	1.823.973	1.823.250	1.879.571	1.862.522
Ansvarlig lånekapital	274.915	275.735	174.962	179.165
Sum finansielle forpliktelser	26.522.661	26.522.758	15.421.123	15.408.277

Note 24. Verdipapirgjeld og ansvarlig lånekapital

Verdipapirgjeld

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Sertifikatgjeld, nominell verdi	-	200.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1.820.000	1.674.000
Verdijusteringer	259	977
Påløpte renter	3.714	4.594
Sum verdipapirgjeld	1.823.973	1.879.571

Endring i verdipapirgjeld

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Balanse 31.12.16	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.15
Sertifikatgjeld, nominell verdi	-	-	-200.000	-	200.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1.820.000	500.000	-354.000	-	1.674.000
Verdijusteringer	259	-	-	-718	977
Påløpte renter	3.714	-	-	-880	4.594
Sum verdipapirgjeld	1.823.973	500.000	-554.000	-1.597	1.879.571

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Balanse 31.12.15	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.14
Sertifikatgjeld, nominell verdi	200.000	-	-	-	200.000
Obligasjonsgjeld, nominell verdi	1.674.000	400.000	-126.000	-	1.400.000
Verdijusteringer	977	-	-	-1.041	2.018
Påløpte renter	4.594	-	-	730	3.864
Sum verdipapirgjeld	1.879.571	400.000	-126.000	-312	1.605.882

Endring i ansvarlig lånekapital

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Balanse 31.12.16	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.15
Ansvarlig lånekapital, nominell verdi	275.000	100.000	-	-	175.000
Verdijusteringer	-581	-	-	-165	-416
Påløpte renter	496	-	-	118	378
Sum ansvarlig lånekapital	274.915	100.000	-	-47	174.962

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Balanse 31.12.15	Emittert	Forfalt / innløst	Øvrige endringer	Balanse 31.12.14
Ansvarlig lånekapital, nominell verdi	175.000	-	-	-	175.000
Verdijusteringer	-416	-	-	53	-468
Påløpte renter	378	-	-	-57	435
Sum ansvarlig lånekapital	174.962	-	-	-5	174.967

Note 25. Finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Banken er medlem i Visa Norge FLI ("Visa Norge"), som er aksjonær i Visa Europe Ltd. 2. november 2015 ble det offentliggjort en avtale mellom Visa Europe Ltd. og Visa Inc. hvor Visa Inc. kjøper samtlige aksjer i Visa Europe Ltd. Transaksjonen består av et kontantvederlag, konvertible preferanseaksjer, og et vederlag som skal utbetales tre år etter endelig avtale er sluttført. Avtaleprosessen ble sluttført i juni 2016, og banken mottok i denne forbindelse en andel av kontantvederlaget basert på bankens eierandel i Visa Norge. Mottatt kontantvederlag, som utgjør 57,7 millioner kroner, er reklassifisert til resultatet. Ytterligere verdiendringer for aksjedelen og det utsatte kontantvederlaget føres over utvidet resultat.

Note 26. Opplysninger om skatter

Beløp i tusen kroner

Utsatt skatt/skattefordel	2016	2015
Netto midlertidige forskjeller	-15.097	-26.674
Grunnlag for utsatt skatt/skattefordel i balansen	-15.097	-26.674
Utsatt skattefordel/utsatt skatt	-3.771	-6.669
Utsatt skatt/skattefordel i regnskapet	-3.771	-6.669
Grunnlag for skattekostnad, endring i utsatt skatt og betalbar skatt		
Resultat før skattekostnad	1.264.990	742.212
Permanente forskjeller	-74.890	14.099
Korreksjon for midlertidige forskjeller på andre verdipapirer enn aksjer etter fritaksmetoden	10.565	-18.503
Grunnlag for årets skattekostnad	1.200.665	737.808
Endring i forskjeller som inngår i grunnlag for utsatt skatt/skattefordel	-11.570	26.107
Grunnlag for betalbar skatt i resultatregnskapet	1.189.095	763.915
Stiftelses-/emisjonskostnader som er ført direkte mot egenkapitalen	-18	-
Skattepliktig inntekt (grunnlag for betalbar skatt i balansen)	1.189.077	763.915
Fordeling av skattekostnaden		
Betalbar skatt	297.269	203.551
For mye, for lite avsatt i fjor	-	-2
Sum betalbar skatt	297.269	203.549
Endring i utsatt skatt/skattefordel	2.897	-7.045
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-	533
Skattekostnad	300.166	197.038
Avstemming av årets skattekostnad		
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	1.264.990	742.212
Beregnet skatt	316.248	200.397
Skattekostnad i resultatregnskapet	300.166	197.038
Differanse	-16.081	-3.360
Differansen består av følgende:		
25% av permanente forskjeller	-16.081	-1.189
Endring i utsatt skatt/skattefordel som følge av endret skattesats	-	533
Andre forskjeller	-	-2.704
Sum forklart differanse	-16.081	-3.360
Betalbar skatt i balansen		
Betalbar skatt i skattekostnad	297.269	203.549
Skattevirkning av føring mot egenkapital	199	1.933
Betalbar skatt	297.468	205.482

Note 27. Immaterielle eiendeler

<i>Beløp i tusen kroner</i>	IT / Software	Varemerke	Tilknytnings- avgift	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.15	105.667	12.500	17.337	135.504
Tilgang	22.094	-	-	22.094
Avgang	-44.923	-12.500	-	-57.423
Anskaffelseskost pr. 31.12.16	82.838	-	17.337	100.175
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.16	35.151	-	-	35.151
Netto akkumulerte og reverserte nedskrivninger pr. 31.12.16	-	-	-	-
Akk. avskrivninger, nedskrivninger og rev. nedskrivninger pr. 31.12.16	35.151	-	-	35.151
Balansført verdi pr. 31.12.16	47.686	-	17.337	65.024
Periodens avskrivninger	13.911	-	-	13.911
Økonomisk levetid	5 år	5 år	Ikke	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	avskrivbar	

<i>Beløp i tusen kroner</i>	IT / Software	Varemerke	Tilknytnings- avgift	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 1.1.15	82.240	12.500	17.337	112.077
Tilgang	23.427	-	-	23.427
Avgang	-	-	-	-
Anskaffelseskost pr. 31.12.15	105.667	12.500	17.337	135.504
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.15	63.189	12.500	-	75.689
Netto akkumulerte og reverserte nedskrivninger pr. 31.12.15	2.974	-	-	2.974
Akk. avskrivninger, nedskrivninger og rev. nedskrivninger pr. 31.12.15	66.163	12.500	-	78.663
Balansført verdi pr. 31.12.15	39.504	-	17.337	56.842
Periodens avskrivninger	10.489	-	-	10.489
Periodens nedskrivninger	2.974	-	-	2.974
Økonomisk levetid	5 år	5 år	Ikke	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	avskrivbar	

Immaterielle eiendeler inkluderer tilknytningsavgift som gir tilgang til fellesområdene innen betalingsformidling med bokført verdi pr. 31.12.2016 på 17,3 millioner kroner, bruksrettigheter til programvare samt egenutvikling med bokført verdi pr. 31.12.2016 på 47,7 millioner kroner.

Note 28. Varige driftsmidler

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Kontormaskiner og biler	Inventar/ innredning	Påkostning leide lokaler	Hardware	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 31.12.15	948	2.255	-	1.927	5.130
Tilgang	-	-	-	-	-
Avgang	-948	-396	-	-1.215	-2.559
Anskaffelseskost pr. 31.12.16	-	1.859	-	712	2.571
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.16	-	1.794	-	712	2.506
Netto akkumulerte og reverserte nedskrivninger pr. 31.12.16	-	-	-	-	-
Akk. avskrivninger, nedskrivninger og rev. nedskrivninger pr. 31.12.16	-	1.794	-	712	2.506
Balansført verdi pr. 31.12.16	-	65	-	0	65
Periodens avskrivninger	89	41	-	50	181
Økonomisk levetid	5 år	5 år	5 år	3 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

<i>Beløp i tusen kroner</i>	Kontormaskiner og biler	Inventar/ innredning	Påkostning leide lokaler	Hardware	Sum
Akkumulert anskaffelseskost pr. 1.1.15	2.694	2.255	528	1.927	7.404
Tilgang	-	-	-	-	-
Avgang	-1.746	-	-528	-	-2.274
Anskaffelseskost pr. 31.12.15	948	2.255	-	1.927	5.130
Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.15	578	2.148	-	1.877	4.603
Netto akkumulerte og reverserte nedskrivninger pr. 31.12.15	-	-	-	-	-
Akk. avskrivninger, nedskrivninger og rev. nedskrivninger pr. 31.12.15	578	2.148	-	1.877	4.603
Balansført verdi pr. 31.12.15	370	106	-	50	526
Periodens avskrivninger	262	41	-	94	397
Økonomisk levetid	5 år	5 år	5 år	3 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 29. Fordringer

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Formidlingsprovisjoner	256.533	158.431
Forskuddsbetalte kostnader	12.140	5.484
Andre fordringer	5.406	14.284
Sum	274.079	178.198

Note 30. Annen gjeld

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Leverandørgjeld	40.903	26.735
Merverdiavgift	3.533	4.101
Skattetrekk	2.090	1.765
Arbeidsgiveravgift	1.862	1.484
Øvrig gjeld	98.508	2.289
Sum	146.896	36.374

Note 31. Påløpte kostnader

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Påløpte honorarer	177	359
Feriepenger	4.328	3.779
Påløpte, ikke forfalte kostnader	81.799	58.266
Styrehonorar	1.218	827
Bonus	10.152	11.691
Sum	97.675	74.922

Note 32. Kapitaldekning

Lovkravet til kapitaldekning er at den ansvarlige kapital minst skal utgjøre 8 % av et nærmere definert beregningsgrunnlag. Den ansvarlige kapital består av ren kjernekapital, kjernekapital og tilleggskapital.

Ansvarlig kapital

<i>Beløp i tusen kroner</i>	2016	2015
Aksjekapital	176.800	170.000
+ Overkurs	473.160	139.978
+ Annen egenkapital	2.333.223	1.419.083
- Utsatt skattefordel og immaterielle eiendeler	68.795	63.510
Sum ren kjernekapital	2.914.388	1.665.551
+ Fondsobligasjonslån	335.000	125.000
Sum kjernekapital	3.249.388	1.790.551
+ Ansvarlig obligasjonslån	274.915	174.962
Sum ansvarlig kapital	3.524.303	1.965.514

Beregningsgrunnlag**Kreditrisiko**

Obligasjoner med fortrinnsrett	76.611	-
+ Institusjoner	666.680	416.025
+ Massemarkedsengasjementer	17.212.261	9.791.899
+ Forfalte og øvrige engasjementer	1.752.276	991.924
+ Andre poster utenom balansen	-	3.463
+ Operasjonell risiko	1.627.574	1.397.163
Sum beregningsgrunnlag	21.335.402	12.600.473

Ren kjernekapital i %	13,66 %	13,22 %
Kjernekapital i %	15,23 %	14,21 %
Ansvarlig kapital i %	16,52 %	15,60 %

Note 33. Evigvarende fondsobligasjoner

Banken har i 2013 utstedt et fondsobligasjonsinstrument. Instrumentet har pålydende på 125,0 millioner kroner. Instrumentet er evigvarende, og banken kan tilbakekalle kapitalen første gang fem år etter utstedelse og deretter ved hver rentebetalingsdato. Rentene som betales er 3 mnd NIBOR + 4,10 %.

I 2016 har banken utstedt ytterligere et fondsobligasjonsinstrument. Instrumentet har pålydende på 210,0 millioner kroner, og det betales rente med 3 mnd NIBOR + 5,25 %. Instrumentet er evigvarende, og banken kan tilbakekalle kapitalen første gang fem år etter utstedelse og deretter ved hver rentebetalingsdato.

Avtalevilkårene for fondsobligasjonene tilfredsstiller kravene i EUs CRR-regelverk, og fondsobligasjonene inngår i bankens kjernekapital for kapitaldekningsformål. Banken har som følge av dette en ensidig rett til å ikke betale tilbake renter eller hovedstol til investorene. Dette medfører at fondsobligasjonene ikke tilfredsstiller vilkårene til finansielle forpliktelser i IAS 32 *Finansielle instrumenter - presentasjon* og presenteres derfor i bankens egenkapital. Dette medfører videre at rentene knyttet til fondsobligasjonene ikke presenteres på regnskapslinjen *Sum rentekostnader*, men som en reduksjon i opptjent egenkapital. Tilsvarende presenteres fordelene av skattefradraget for rentene som en økning i opptjent egenkapital, og ikke som en reduksjon av *Skattekostnad* i resultatregnskapet.

Note 34. Leieavtaler

Banken er samlokalisert med Norwegian Air Shuttle ASA. Det er inngått leieavtale i Oksenøyveien 3, Lysaker. Avtalen løper ut 31.3.2018 (med opsjon frem til 31.3.2020), hvorefter leieforholdet opphører uten oppsigelse. Årlig leie utgjør 1,9 millioner kroner.

Note 35. Nærstående parter

Bank Norwegian AS og Norwegian Air Shuttle ASA har siden oktober 2007 hatt en avtale om bankens bruk av merkenavnet Norwegian, IP-rettigheiter, samt samarbeid om lojalitetsprogram og kredittkort. Avtalen er senere utvidet til også å gjelde salgsfinansiering. Med bakgrunn i etablering av bankvirksomhet i Sverige, ble den opprinnelige avtalen erstattet av nye avtaler som trådte i kraft 1.1.2013, med tre års varighet. Avtalene er reforhandlet og forlenget frem til 31.12.2020, og gjelder for Norge, Sverige, Danmark og Finland. Allerede opparbeidede rettigheter er videreført. I tillegg til samarbeidsavtale om bruk av merkenavn og IP-rettigheiter, er det inngått agentavtaler vedrørende formidling av finansielle tjenester knyttet til kredittkort og salgsfinansiering. Kostnadsført beløp utgjør 191,1 millioner kroner i 2016 og 123,8 millioner kroner i 2015.

Norwegian Finans Holding ASA (org.nr. 991 281 924) eier 100% av Bank Norwegian AS (org.nr. 991 455 671).

Note 36. Hendelser etter balansedagen

Banken har opplevd høy utlånsvekst også i 1. kvartal 2017, noe som har redusert bankens kapitaldekning. Banken tar høyde for at kommende pilar 2-krav, som forventes kommunisert i løpet av 2. kvartal 2017, vil medføre et høyere krav til kapitaldekning fremover. Styret har på den bakgrunn foretatt en forhøyelse av egenkapitalen gjennom en rettet emisjon på om lag 500 millioner kroner.

Kvartalstall

Resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	4. kv. 2016	3. kv. 2016	2. kv. 2016	1. kv. 2016	4. kv. 2015
Sum renteinntekter	862.058	753.619	663.328	559.227	482.032
Sum rentekostnader	93.686	86.367	75.507	82.079	67.050
Netto renteinntekter	768.372	667.252	587.821	477.148	414.983
Provisjonsinntekter m.v.	62.767	67.989	60.255	55.602	61.919
Provisjonskostnader m.v.	40.805	29.794	27.229	21.264	23.755
Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer	-4.562	5.752	65.958	6.916	6.233
Andre inntekter	-	170	-	-	214
Netto andre driftsinntekter	17.400	44.117	98.983	41.254	44.613
Sum inntekter	785.772	711.369	686.804	518.402	459.595
Personalkostnader	14.257	17.539	15.121	16.988	16.203
Administrasjonskostnader	246.375	231.153	198.269	173.170	132.215
Avskrivninger	3.713	3.521	3.503	3.355	2.879
Andre kostnader	11.309	11.420	10.543	8.863	7.145
Sum driftskostnader før nedskrivninger på utlån	275.654	263.633	227.435	202.377	158.442
Nedskrivninger på utlån	144.663	119.073	109.494	95.027	68.564
Driftsresultat før skatt	365.455	328.663	349.875	220.999	232.590
Skattekostnad	75.283	82.165	87.469	55.250	62.141
Resultat for perioden	290.172	246.497	262.406	165.749	170.449

Utvidet resultatregnskap

<i>Beløp i tusen kroner</i>	4. kv. 2016	3. kv. 2016	2. kv. 2016	1. kv. 2016	4. kv. 2015
Resultat for perioden	290.172	246.497	262.406	165.749	170.449
Endring i virkelig verdi for eiendeler tilgjengelig for salg	250	1.147	-37.097	-	60.446
Skatt	-2	-9	278	-	-453
Poster som kan bli reklassifisert til resultatet, etter skatt	248	1.138	-36.819	-	59.992
Totalresultat for perioden	290.420	247.636	225.587	165.749	230.441

Balanser

<i>Beløp i tusen kroner</i>	31.12.16	30.9.16	30.6.16	31.3.16	31.12.15
Eiendeler					
Kontanter og fordringer på sentralbanker	59.992	56.948	56.958	58.971	58.987
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1.094.717	782.158	871.196	420.327	460.827
Utlån til kunder	24.402.625	21.082.444	18.482.456	16.201.657	13.808.175
Sertifikater og obligasjoner	4.464.203	5.544.250	4.816.506	3.331.623	2.968.530
Finansielle derivater	-	14.364	6.775	6.683	-
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis	443	443	443	443	443
Eiendeler tilgjengelig for salg	24.745	24.495	23.348	60.446	60.446
Immaterielle eiendeler	65.024	62.575	62.330	59.690	56.842
Utsatt skattefordel	3.771	6.669	6.669	6.669	6.669
Varige driftsmidler	65	84	400	461	526
Fordringer	274.079	255.360	275.635	196.238	178.198
Sum eiendeler	30.389.664	27.829.790	24.602.717	20.343.207	17.599.642
Gjeld og egenkapital					
Innskudd fra kunder	24.423.773	22.154.135	19.640.676	15.928.036	13.366.590
Verdipapirgjeld	1.823.973	1.991.948	1.906.711	1.880.311	1.879.571
Finansielle derivater	6.780	-	-	-	7.679
Betalbar skatt	297.468	221.766	140.088	191.939	205.482
Annen gjeld	146.896	51.978	88.828	58.925	36.374
Påløpte kostnader	97.675	92.876	64.934	86.883	74.922
Ansvarlig lånekapital	274.915	274.859	174.929	174.971	174.962
Sum gjeld	27.071.480	24.787.562	22.016.167	18.321.065	15.745.581
Aksjekapital	176.800	176.800	176.800	170.000	170.000
Overkurs	473.160	473.160	473.160	139.978	139.978
Evigvarende fondsobligasjon	335.000	335.000	125.000	125.000	125.000
Opptjent egenkapital	2.333.223	2.057.268	1.811.590	1.587.163	1.419.083
Sum egenkapital	3.318.183	3.042.228	2.586.550	2.022.142	1.854.062
Sum gjeld og egenkapital	30.389.664	27.829.790	24.602.717	20.343.207	17.599.642

Til generalforsamlingen i Bank Norwegian AS

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Bank Norwegian AS' årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, utvidet resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo

T: 02316, org.no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no

Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Standards som fastsatt av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et regnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvikle selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

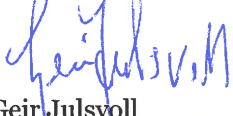
Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og i redegjørelsene om foretaksstyring og samfunnsansvar om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo 13. februar 2017
PricewaterhouseCoopers AS

Geir Julsvoll
Statsautorisert revisor